NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM.

Rok VIII. Kraków, czwartek 5 marca 1925 Nr. 53

NOWY DZIENNIK

Adres redakcyi ... Kraków, Orzeszkowej 7. Nr. tel... ...arszawie Nr. 141.123

Wszelkie ... do Administracyi. Kom... ...gą uwzględniane. Rękopisów ... ...y Redakcya nie odpowiada. Redaktor na... ...uje od 12 do 1 w południe.

Cena Numeru 15 groszy

Prenumerata: w Krakowie i prowincyi mies. Zł. 3·40, kwrt. Zł. 10·20
w Krakowie z odnoszeniem do domu „ „ 3·60, „ „ 10·80
Na prowincyi: z przesyłką pocztową „ „ 4·20, „ „ 12·60
Zagranicą: z przesyłką pocztową „ „ 7·00, „ „ 21·00

Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia za słowo Zł. 0·10, wiersz. milimetr. 1-szp. Zł. 0·15, nadesłane Zł. 0·40, wiersz milimetr. 1-szp. w tekście Zł. 0·60, wiersz milimetr. 1-szp. na 1-szej stronie Zł. 0·75, gratulacyjne Zł. 8·—, inseraty zamiejscowe o 50%, zagraniczne o 100% drożej.

...ioteka Jagie... ...ków, św. A

P. Witos znowu działa!

Kraków, 4. marca

(sn) Od czasu, gdy p. Witos złożyć musiał najwyższy ster rządów w ręce p. Grabskiego i zadowolić się znacznie skromniejszą godnością prezesa P. S. L., stał się on punktem wyjścia wszystkich a przynajmniej najniebezpieczniejszych ataków na rząd. Nie tyle — zdaje się — troska o zaspokojenie postulatów swego stronnictwa, które trzyma on silnie w garści, ile raczej ambicya osobista spędza sen z oczu tego swoistego „trybuna ludu" i nie pozwala mu ograniczać się do roli cichego popierania czy choćby tylko tolerowania rządu, w którym nie bierze sam udziału. Poprzednia próba sprawowania rządów w państwie do spółki z Chjeną zawiodła haniebnie, bo doprowadziła państwo nad sam skraj przepaści, z której je wyrwał dopiero jego następca. Liczne sukcesy tego następcy na terenie gospodarczym, jak i zagraniczno-politycznym pod sycają tylko, jak się zdaje animozyę p. Witosa przeciw premierowi, bo w tem jaskrawem świetle ukazują własne jego poprzednie fiasko. Nie wystarcza mu to, że rząd za poparcie stronnictwa ludowego płaci mu bardzo drogo, obdarzając jego wyborców przywilejami podatkowemi, kredytami a nawet całą linią swej polityki gospodarczej. Nie powstrzymuje go też ostatni sukces p. Grabskiego — pożyczka amerykańska — która, jak się zdawało, powinna była pozycę rządu znacznie wzmocnić. P. Witos dosiada więc konika w pewnych warstwach społeczeństwa bardzo popularnego, to jest reformy rolnej i chce z niej ukuć broń przeciw p. Grabskiemu.

P. Witos jest jednak człowiekiem pełnym tajemnic, to też taktyka jego stronnictwa w sprawie reformy rolnej wykazuje mnóstwo już nie zygzaków lecz wręcz sprzeczności. Jedynem chyba wytłómaczeniem tej zawiłej taktyki ludowców jest przypuszczenie, że sama reforma rolna jest dla p. Witosa poprostu — Hekubą a traktuje on ją tylko ze stanowiska agitacyjnego i politycznego. Dowodzi tego choćby zestawienie oświadczenia posła Osieckiego w sprawie rządowego projektu reformy rolnej z równoczesnym niemal, wysoce charakterystycznym interwiewem p. Witosa. Mianowicie w komisyi rolnej p. Osiecki, kandydat Piasta na ministra rolnictwa, krytykował projekt rządowy, wychwalając projekt b. rządu chjeno-piasta, wysilał ... na argumenty w sprawie wyłączenia od p...celacyi licznych majątków obszarniczych; dowodził, że obszary dworskie należy pozostawić w takiej wielkości, aby produkcya ...olna utrzymała się na wysokim poziomie i w... ...dział się kategorycznie przeciwko rzą... ...projektowi w tym punkcie, gdzie n...u, jak wyw...niczeniu do 600 tysięcy ha majątko... ...gających parcelacyi. Oświadczy... ...nież przeciwko rządowej parcelacyi. ... ...wał zostawienie przeprowadzenia jej ... ...dziesiąt z wolnej ręki pod kontrolą rządu.

Inaczej natomiast wypowiedział się p. ...tos w wywiadzie swym z współpracownikiem „K...ra Polskiego". Wywiad ten jest zresztą doskonałą charakterystyką sposobu myślenia i taktyki politycznej tego przywódcy Piasta. Tyle w nim niedopowiedzeń, tyle pityjskich odpowiedzi, że rozrzucone w nim tu i ówdzie aluzye o stanowisku Piasta wobec rządu, choć brzmią mocno antyrządowo, jednak do niczego nie obowiązują. P. Witos wije się w tym wywiadzie między krytyką rządu a aprobatą jego kroków, o ile one sprzeczne są z postulatami lewicy sejmowej, z jednej strony grozi zaostrzeniem opozycyi wobec rządu a z drugiej strony zapowiada głosowanie za projektem rządowym w sprawie reformy rolnej. Oto ciekawa próbka z tego wywiadu:

— To co robi rząd, nie jest zachęcające, ani dla nas, ani dla wsi.

— Dlaczego?

— Dlatego, że my nie pójdziemy na drogę wyrzucania chłopa ze wsi(?)

— A czy klub „Piasta" wypowie się za projektem rządowym?

— Zasadniczo tak.

— Więc nie za projektem p. Poniatowskiego?

— Iluzyę zostawiamy innym. Na tę trudną sprawę chcemy mieć realny pogląd.

— Jak on się przedstawia?

— Nie da się zaprzeczyć — odpowiada p. Witos po chwili namysłu — że reformę rolną zrobić trzeba.

— Mówią, że teraz po podpisaniu pożyczki amerykańskiej p. prezes postanowił przejść do zdecydowanej opozycyi wobec rządu?

— W tym kierunku jest napór z dołu. Dowodem tego są liczne zjazdy — nie wiece poselskie — lecz nasze zjazdy chłopskie, odbywające się w całej Polsce, domagające się od nas zaostrzenia stosunku wobec rządu.

— A co klub na to?

— Klub musi się solidaryzować z masą chłopską. My jesteśmy gotowi taktykę zaostrzyć.

— Na czem to zaostrzenie będzie polegało?

Na to pytanie nie dał p. Witos odpowiedzi. Widocznie konszachty z posłem Korfantym, których zresztą p. Witos się nie wypiera, nie dojrzały jeszcze tak dalece, by p. Witos mógł już teraz powiedzieć, czy dąży do obalenia całego gabinetu czy też pojedynczych jego ministrów. Fama głosi, że godzi się on na pozostawienie w obecnym gabinecie tylko trzech ministrów resortowych a mianowicie pp. Skrzyńskiego, Sikorskiego i Sokala a wszystkich innych chciałby usunąć. Ile w tych wieściach jest prawdy, na razie niewiadomo. W każdym razie widocznem jest, że p. Witos chciałby odegrać w Polsce tę rolę, jaką we Francyi grał Clemenceau — rolę obalacza gabinetów. Świadczą o tem coraz liczniejsze dysonanse na terenie sejmowym między Piastem a rządem i malejąca wciąż ilość głosów oddanych za przedłożeniami rządowemi. Jeśli p. Witos przywiózł z ostatniej swej wycieczki do Poznania jakiś nowy pakt w miejsce starego lanckorońskiego, to rychło możemy oczekiwać niespodzianek generalnego ataku na rząd p. Grabskiego...

Statut organizacyjny zjednoczonej org. syon. w Polsce przyjęty

Czwarte i piąte posiedzenie plenarne. - Referaty o emigracyi z Polski do Palestyny. - Owacya po przyjęciu statutu dla inicyatora zjednoczenia. - Ostatnie prace komisyi. - Przed zakończeniem Zjazdu.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 3. 3. Sin. Na czwartem plenarnem posiedzeniu zjazdu o godz. 10 w nocy wygłosił referat p. Lewite o problemach imigracyi żydowskiej z Polski do Palestyny. Przedstawiając sprawę składu Jewish Agency wedle projektu komitetu akcyjnego oświadczył mowca, że z Polski ma wejść w skład Jewish Agency 11 osób.

Następny referat p. Bergera poświęcony był sprawom organizacyjnym w związku z XIV. kongresem syonistycznym.

Po posiedzeniu plenarnem obradowały późno w nocy komisye.

Na komisyi politycznej omawiano sprawę statutu zjednoczonej organizacyi i zagadnienie unifikacyi. Przemawiali posłowie Frostig, Schipper, Rosenblatt i sen. Rotenstreich. Równocześnie odbywały się narady delegatów wschodniej Galicyi, gdzie udzielał wyjaśnień pos. Reich. Jednocześnie obradowała komisya palestyńska.

Dziś rano miało się rozpocząć piąte plenarne posiedzenie, zaczęło się ono jednak dużo później z powodu długo w noc poprzednią prowadzonych obrad.

Pierwszy referat wygłosił dr Gottlieb, uzupełniający wczorajszy referat w sprawie emigracyi do Palestyny. Mowca wskazał na obecny stan emigracyi palestyńskiej, podkreślił znaczenie turystyki, która jeszcze rok temu spotykała się z ogólnem lekceważeniem. Mowca stwierdza, że nie jest prawdą, jakoby organizacya syonistyczna dbała tylko o kolonizacyę wiejską a zaniedbywała miejską, przeciwnie zasadą jest objęcie całego terenu Palestyny. Mniej jest ważną rzeczą, czy Fundusz Narodowy, czy inicyatywa prywatna pracuje nad emigracyą. Z radością należy powitać również inicyatywę prywatną, dzięki której nabyto ostatnio 200.000 dunamów ziemi.

Jeśli chodzi o typ kolonizacyi, to dla Palestyny najodpowiedniejszym byłby typ szwajcarski, gdzie różnica pomiędzy miastem a wsią jest bardzo mała. Ten system da się z łatwością zastosować w Palestynie.

Wkońcu występuje mowca przeciwko spekulacyi ziemią, do ukrócenia której przyczyni się najlepiej rozbudowa dalszych miast Palestyny.

Pos. Grinbaum zabiera głos w dyskusyi nad referatem p. Lewitego, oświadczając odnośnie do Jewish Agency, że zostaje stworzona w ten sposób dwuizbowość w organizacyi syonistycznej, gdzie kongres byłby pierwszą izbą, a Jewish Agency drugą. Mowca występuje przeciw ograniczaniu działalności kongresu i żąda reformy kongresu specjalskiego. — Na tem zakończono dyskusyę.

Imieniem komisyi organizacyjnej referuje dr I. Schwarzbart (Kraków) projekt statutu organizacyjnego ogólno-polskiej organizacyi.

Referent wyjaśnia że obecny projekt statutu został po długiej dyskusyi przez komisyę przyjętym. Tendencya do unifikacyi od początku przeważała, z powodu jednak sprzeciwu delegacyi wschodniej

[Gali]cyi zostały w pierwotnym projekcie poczynione [ist]otne zmiany, które wprowadzają unifikacyę stop[ni]ową i dają jeszcze w ramach ogólnej organizacyi [pe]wną swobodę poszczególnym organizacyom dziel[ni]cowym.

Po referacie dr I. Schwarzbarta **przyjęto w głosowaniu en bloc nowy statut organizacyjny**, poczem przewodniczący dając wyraz radości z powodu uchwalenia statutu, wskazał na historyczne znaczenie tego faktu dla całej organizacyi.

Zjazd oklaskami przyjął uchwalenie statutu i urządził równocześnie owacyę inicyatorowi dr I. Schwarzbartowi.

Na tem posiedzenie skończono i główna część pracy, która się ogniskuje w zagadnieniu taktyki w polityce krajowej, przeniosła się do odpowiednich komisyi, które dziś późną nocą ukończą swe prace i odpowiednie wnioski przedstawią na plenum.

Zjazd zakończy się zapewne dziś późną nocą.

Rezolucye komisyi politycznej

O godz. 10-ej wieczór zebrało się ostatnie posiedzenie plenarne Zjazdu. Del. Hindes referuje rezolucye polityczne: 1) biorąc pod uwagę, że eksterminacyjna polityka, skierowana przeciw Żydom pod względem ekonomicznych i kulturalnym jest wynikiem antysemityzmu stronnictw polskich. Pierwszy zjazd ogólno-polski dzielnicowych organizacyi syonistycznych wzywa reprezentacyę żydowską w Senacie i w Sejmie, aby nadal kontynuowała walkę z polityką eksterminacyjną i w walce tej szła wspólnie z demokratycznemi ugrupowaniami polskiemi i niepolskiemi, które zwalczają reakcyę i dążą do równouprawnienia i zniesienia ucisku narodowego zgodnie z konstytucyą i traktatem o mniejszościach.

2) Zjazd postanawia, by żydowska reprezentacya parlamentarna jak dotąd tak i nadal sprzeciwiała się użyciu Żydów jako narzędzia ucisku.

W dalszym ciągu przyjęto szereg rezolucyi palestyńskich i postanowiono zwołać zjazd propalestyński.

Wybór prezydyum Rady naczelnej

Postanowiono Radę Naczelną zjednoczonej organizacyi, złożoną z 35 osób. Wybrano prezydyum Rady Naczelnej złożone z 10 osób. W skład Rady weszli pp.: Gottlib, Schwarzbart, Hindes, Lewite, Berger, Kluml, Körner, Rotenstreich, Schmorak.

FABRYCZNY MAGAZYN OBUWIA
BRACI KLEIN
Kraków, ulica Starowiślna L. 17.

Delegat rządu na otwarcie uniwersytetu hebrajskiego

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 3. 3. Sin. Dziś odbyła się w MSZ. konferencya z ndziałem rektora Uniwersytetu warszawskiego, na której omawiano sprawę wysłania delegata na roczystość otwarcia nniwersytetu hebrajskiego w Jerozolimie. P. Rektor porozumie się z Senatem co do osoby delegata uniwersytetu i wtedy rząd zadecyduje, czy ów delegat będzie wspólnym, czy też rząd wyśle osobnego delegata.

Z Senatu

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 3. 3. (Sin) Na dzisiejszem posiedzeniu Senatu przyjęto bez zmiany ustawę o pożyczce amerykańskiej.

Następnie przyjęto ustawę o prowizoryum budżetowem. Zaznaczyć należy, że część senatorów z Wyzwolenia nie chcąc głosować przeciwko prowizoryum „schroniła się" na czas głosowania na galerye.

Przyjęcie u wicepremiera Thugutta

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 3. 3 Sin. Wiceprem. Thugutt wydał dziś obiad, na który zaproszeni zostali przedstawiciele świata politycznego i dziennikarskiego. Prasa żydowska nie została zaproszona.

Powiększenie zapasu złota Banku Polskiego

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 3. 3 Sin. Dla powiększenia zapasu złota Bank Polski nabył w banku Irving Bank Colnmbia 1.661 kg złota w sztabach za sumę 1,104.000 dolarów, co się równa 5, 721.400 zł. Złoto powyższe nadeszło wczoraj do warszawy i zostało po odebraniu złożone w skarbcu Banku Polskiego. Złoto jest próby 980.

Prowizorjum budżetowe uchwalone

Przyjęcie ustawy o pożyczce. - Incydent z pos. Byrką. - Dla rolników rząd ma pieniądze. - Wyzwolenie przeciw prowizoryum. - Ustawa o zgromadzeniach poselskich.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 3. 3. Sin. Sejm załatwił dziś w trzeciem czytaniu projekty ustaw o **pożyczce amerykańskiej i prowizoryum budżetowem.**

Ustawę o pożyczce amerykańskiej przyjęto bez zmian poczem doszło do znamiennego incydentu między pos. **Byrką** (Piast) a wicemin. skarbu **Klarnerem**, któremu pos. Byrka zarzucił świadome kłamstwo na posiedzeniu Sejmu przez to, że powiedział, iż skarb wydał dla rolnictwa 15 mil. zł, gdy w rzeczywistości wydano tylko 10 mil. zł na ten cel, a 5 mil. zł na inne cele.

Wicemin. **Klarner** oświadcza, że twierdzenie jego jest prawdziwe, gdyż z początku lutego Bank Rolny otrzymał 7,500.000 złotych, które wydano na pomoc siewną, w połowie lutego dalsze 2,500.000 również przekazane na siewy, czyli razem 10 milionów. Niezależnie od tego wyasygnowano dla Banku rolnego 5 milj. złotych przedewszystkiem na pomoc siewną. Cel ten wyraźnie był zastrzeżony. W tej chwili — oświadcza mowca — jestem upoważniony do oświadczenia, że skarb państwa asygnuje dalsze 5 milionów złotych na ten cel, a po wyczerpaniu kredytu nastąpi jeszcze dalsze 5 milionów.

Pos. **Zdziechowski** jest przeciwny wnioskowi pos. Byrki, gdyż opiewa on tylko na 25 milionów złotych po stronie wydatków, nie znajdując pokrycia.

W głosowaniu imiennem **wniosek pos. Byrki odrzucono 160 głosami przeciw 97 głosom**, poczem przyjęto **prowizoryum budżetowe w trzeciem czytaniu na dwa miesiące**. Przeciwko **prowizoryum** głosowały mniejszości i **Wyzwolenie**.

Następnie przystąpiono do ustawy **o zgromadzeniach poselskich.**

Pierwszy zabiera głos pos. **Jeremicz (Białorusin)** i ostro krytykuje ustawę zwracając nwagę, **że po** to trzeba zgromadzenia zapowiadać na 24 **godzin**, ażeby w międzyczasie mogli starostowie **zarządzić** napady na posłów ze stronnictw mniejszości, **jak to** miało miejsce w Brzeżanach.

Pos. **Insler** (Koło Żyd.) wskazuje na **niedawny** wniosek o wydanie posłów socyalistycznych z powodu wniesienia przez nich pewnej interpelacyi, **który** to niesłychany fakt mowca, podobnie **jak obecną** ustawę o zgromadzeniach uważa za wyraz **nieufności** rządu do Sejmu. **Władze na każdym kroku utrudniają porozumienie się posłów z wyborcami, uniemożliwia się uzyskanie sali na zgromadzenia, a odnośnie do posłów żydowskich zaszły fakty zakazu przemawiania w języku żydowskim na zgromadzeniach poselskich w Samborze i Kołomyi. Mowca zapowiada, że klub jego będzie głosował przeciwko ustawie.**

W głosowaniu 184 głosami przeciwko 137 **odrzucono wniosek pos. Jeremicza o przejście nad ustawą do porządku dziennego, co na ławach lewicy, zostało przyjęte głośną wrzawą i biciem w pulpity.**

Na tem posiedzenie przerwano, następne posiedzenie w piątek.

Wyzwolenie przechodzi do opozycyi wobec rządu

Pogłoski o nominacyi pos. St. Grabskiego min. oświaty.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 3 3. (Sin) Dziś toczyły się narady klubu sejmowego Wyzwolenia w sprawie taktyki sejmowej stronnictwa. W toku burzliwej dyskusyi wypowiedzieli się pos. Bagiński i Smoła za natychmiastowem przejściem do opozycyi przeciwko rządowi.

Pos. Rudziński bronił dotychczasowego stanowiska wyczekującego.

W Wyzwoleniu uwydatnia się obecnie silna tendencya do przejścia do opozycyi wobec rządu z jednej strony w związku z mającem się zebrać 20. marca kongresem Wyzwolenia, a z drugiej z powodu ponownego wypłynięcia wiadomości o nominacyi pos. Stanisława Grabskiego ministrem oświaty. Nominacya ta ma nastąpić po uchwaleniu konkordatu.

Wybory prezydenta Rzeszy odbędą się 29 marca

(Telefonem od naszego korespondenta)

Berlin. 3. 3. (D) Komisya Reichstagu uchwaliła, że wybory prezydenta Rzeszy odbędą się 29 marca. W razie gdy pierwsze głosowanie nie da absolutnej większości odbędzie się drugie głosowanie 26. kwietnia, w którem względna większość głosów zadecyduje.

Powyższa uchwała komisyi wymaga jeszcze zatwierdzenia przez Reichstag.

Pisma donoszą, że komuniści postanowili postawić własnego kandydata na prezydenta.

O chwilowe zastępstwo po zmarłym prezydencie

Berlin. 3. 3. (D) W kołach lewicy parlamentarnej rozważają obecnie sprawę zastępstwa po prezydencie Ebercie, które na razie wykonuje kanclerz Luther. Pojawił się projekt, aby zastępstwo po prezydencie do czasu nowych wyborów sprawował na wzór St. Zjednoczonych zastępca kanclerza.

Prasa prawicowa znów wichrzy

Berlin. 3. 3. (D) Prasa prawicowa, która po zgonie prezydenta Eberta zachowała stanowisko poprawne obecnie znów zaczyna w sposób nieprzyzwoity rzucać oszczerstwa na zmarłego prezydenta. Jedno z pism ludowców (völkische) pisze, że naród niemiecki niema powodu do żałoby po śmierci Eberta.

W prasie prawicowej pojawiły się ataki na Stresemanna za jego znany artykul po śmierci prezydenta.

Radek o Ebercie

Berlin, 3. 3. PAT. Z Moskwy donoszą, że Radek omawiając śmierć Eberta w artykule pod tytułem: „Zdrajca przekonań", przeciwstawia Ebertowi Bebla. Bebel zdaniem Radka jest symobłem rozwoju partyi socyalno-demokratycznej. Ebert jest zaś symbolem jej upadku. Ebert nie miał zaufania do zdolności rewolucyjnej robotników i z tego powodu rozpoczął politykę, która doprowadziła klasę robotniczą do niewoli [illegible] partyi burżuazyjnych.

W Izwiest[illegible] Thalheimer, że śmierć fizyczna Eb[illegible] się z jego śmiercią polityczną, albow[illegible]e i od 3 [illegible] niemiecka więcej go nie potrzebow[illegible]

Dymisya gabi[illegible]tu tureckiego

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń. 3. 3. (D.) Z Angory donoszą, że turecki prezydent ministrów Fethy Bey, podał się wraz z całym gabinetem do dymisyi. Powodem dymisyi jest **niesłychana walka stronnictw, która doprowadziła ostatnio do walki na rewolwery w parlamencie. Fethy Bey uważał za swoje zadanie doprowadzić do porozumienia, a gdy mu się to nie powiodło, ustąpił.**

Obrady ogólno-polskiego zjazdu syonistycznego w Warszawie

Referaty posłów dra Thona i dra Reicha o polityce żydowskiej w Polsce. Prezydyum Zjazdu. - Referat o statucie Org. syon. w Polsce. - Referat o odbudowie Palestyny.

Drugie posiedzenie.

W uzupełnieniu onegdajszego sprawozdania podajemy sprawozdanie z przebiegu drugiego posiedzenia. Na posiedzeniu zjawiło się dużo delegatów z Małopolski przybyłych już po otwarciu konferencyi. Posiedzenie otwiera dr. Dawidson, który udziela głosu posłowi Drowi Thonowi.

Pos. dr. Thon o polityce posłów żydowskich w Polsce

Na wstępie wyraża poseł Thon ubolewanie, że kwestya naszej polityki krajowej zajmuje pierwsze miejsce w porządku dziennym. Polityka krajowa jest najtrudniejszem zagadnieniem i stwarzała wiele nieporozumień z powodu których zjednoczenie organizacji syonistycznych dotąd nie nastąpiło. Istnieje znaczna różnica między taktyką naszych przyjaciół z b. Kongresówki i Kresów a nami z Małopolski. Pierwsi byli wychowani w innej atmosferze i są krańcowymi, a posłowie żydowscy z Małopolski posiadają inną taktykę. A taktyka to nie jest tylko forma polityki a także jej treść.

W jakim celu szliśmy do sejmu? Naszemi zadaniami były: 1) obrona Żydów przed uciskiem, 2) wywalczenie praw dla mniejszości żydowskiej.

Pierwsze zadanie jest dla wszystkich jasne. Żydzi cierpią w Polsce znacznie. W ostatnich latach przyczynia się do tego kryzys gospodarczy. Znaleziono wreszcie drogę jak uwolnić się od Żydów. Podatki obciążają w niesłychany sposób ludność żydowską. Nie tylko nie dopuszcza się Żydów do zajęcia nowych ekonomicznych pozycyi, lecz usuwa się ich ze starych pozycyi. Najdosadniejszym tego przykładem jest odebranie Żydom koncesyi. Jest niezmiernie trudno i ciężko bronić posłom żydowskim praw, zagwarantowanych Żydom przez konstytucyę, lecz my czynimy wszystko co jest możliwe.

Niedawno powiedział mi jeden z wybitnych przywódców polskich, wywierający przemożny wpływ w polityce, że my, syoniści występujemy przeciwko państwu. Inny polityk polski powiedział mi: „my nie jesteśmy antysemitami, używamy jedynie antysemityzmu „na pokaz", na zewnątrz". **Politycy polscy nie mają odwagi przyjść do ludu polskiego bez antysemityzmu. Żadne stronnictwo polskie od prawicy do lewicy włącznie niema odwagi wziąć Żydów w obronę.** Socyalista czy członek „Wyzwolenia", nie mówiąc już o endekach boją się swych wyborców, by nie podejrzewali ich o filosemityzm. Możecie sobie wyobrazić, jak trudną jest w takich warunkach walka o nasze narodowe prawa. Kierownicze koła polskiej polityki uważają, że traktat wersalski, ani konstytucya polska nie dają nam formalnej możliwości wywalczenia naszych praw. Jesteśmy wobec tego zupełnie bezsilni.

Powstaje wobec tego pytanie, co należy czynić? Jak mamy walczyć? Na to odpowiadają niektórzy, że tracimy nadarmo energię w sejmie. Lecz każdy musi przyznać, że bez nas w sejmie i senacie byłoby znacznie gorzej. Musimy tam być, by uczynić wszystko co jest możliwe.

Obecnie zastanówmy się nad głównem zagadnieniem „Koła żydowskiego", jak mają reprezentanci żydowscy prowadzić walkę? W samem „Kole" istnieją dwa zapatrywania odnośnie do taktyki używanej przez Żydów. Jedno panujące, które twierdzi, iż taktyka nie powinna być stale tasama, że trzeba dostosować się do czasu i objektu. Drugi pogląd, który uważa, że nie powinniśmy dostosowywać naszej taktyki do sytuacyi, lecz winniśmy jaknajsilniej stale protestować a nasze akcenty powinny być jaknajostrzejsze.

Nieprawdą jest, jakoby w łonie „Koła" istniała dążność opuszczenia innych mniejszości narodowych, lecz większość Koła twierdzi, że nie można się zjednoczyć na zawsze z kimś na życie i śmierć. Polityka nasza winna być czysto żydowską polityką. Nie wolno nam się związać na zawsze z grupą objawiającą inne dążenia i rozporządzającą silniejszemi środkami. **Posłowie syonistyczni nie są tylko wysłannikami organizacyi syonistycznej, lecz są wysłannikami ogółu żydostwa. Jest rzeczą jasną, że musimy przedewszystkiem prowadzić wyłącznie narodowo żydowską politykę a nie politykę narodowościową.** Polityka jest sztuką wykorzystania możliwości. Był czas, kiedy przecież osiągnęliśmy wiele, np. w kwestyi „numerus clausus". Był czas kiedy istniała groźba, że ustawa ta zostanie wprowadzona, a jednak nie dopuszczono do tego. Prawda, w praktyce zastosowywuje się „numerus clausus", lecz niema ustawy w tej sprawie. Na pytanie, czy „Koło Żydowskie" jest koniecznością istnieje tylko jedyna odpowiedź: „Koło żydowskie" stanowi wielki krok w postępie żydostwa polskiego i oznacza zjednoczenie w imię wspólnych interesów narodu żydowskiego. Ci, którzy nie wierzą w te ogólno żydowskie interesy są zwolennikami asymilacyi lub polityki klasowej. Lecz dzięki kołu idzie razem z nami ortodoksya żydowska, która pod względem politycznym nie odznacza się dojrzałością i inne elementy mogłyby nią kierować. Każda tendencya, prowadząca do rozdarcia Koła jest wskutek tego zbrodnią. To winna konferencya z całą mocą stwierdzić. (burzliwe długotrwałe oklaski).

Mowa posła dra Thona, wysłuchana przez konferencyę ze skupieniem wywarła niezwykle silne wrażenie na słuchaczach.

PREZYDYUM KONFERENCYI.

Następnie przedstawia dr. Gottlieb w imieniu komisyi permanencyjnej następującą listę prezydyum: **Leon Lewite, dr. Dawidson (Warszawa), Dr. J. Zimmerman** (Kraków), poseł dr. Schreiber (Wschodnia Małopolska), Berger (Wilno). Listę przyjęto.

SKŁAD KOMISYI PERMANENCYJNEJ.

Do komisyi permanencyjnej wybrano następujących delegatów: dr. Gottlieb (przewodniczący), poseł dr. Rosmarin i dr. Goldberg, (członkowie prezydyum) z grupy „Ejt Liwnot" Hindes, Perelman, Rosenhack, Berson, Gerlitz, dr. Feldman, Freid, dr. Weissman. Z grupy „Al Hamiszmar", dr. Dawidson, dr. Schipper, Lewin, Gutwirt, Kirschenbaum i Grawicki. Ze wschodniej Małopolski: senator Rotenstreich, poseł Rosmarin, poseł Insler, poseł Schreiber dr. Kornus, Kram, Tauber i dr. Botfeld. Z zachodniej Małopolski: dr. Goldberg, dr. Spann, dr. Tisch, Alter, inż. Feliks. Z okręgu wileńskiego: rabin Palański i Pines.

KOMISYA MANDATOWA.

Do komisyi mandatowej wybrano pp. Popowskiego Apela (Warszawa) adw. Słonimskiego (Wilno), Kopelowicz (Kraków). Rotfelda i Zemana s wsch. Małopolski.

Referat prez. Koła dra Reicha

Przewodniczący udziela głosu pos. dr Reichowi. W niezwykle silnem i długiem przemówieniu prezes Koła Żyd. rozprawiał się z przeciwnikami i krytykami polityki Koła Żyd., którą to politykę nazywają chwiejną i krótkowzroczną. Mowca wskazuje na to, że zarzuty te pochodzą od ludzi nieobznajomionych ze stanem prac sejmowych, nie znających i nie zdających sobie sprawę wśród jakich warunków i okoliczności wypada Kołu Żyd. pracować na terenie sejmowym. Mowca wskazał na zwarty front wrogów Żydostwa, godzących ustawicznie w egzystencye żydowskie, nie pomnąc, że tak samo godzą w konstytucyę i często nawet w prawa kulturalne ludzkości. Następnie wyliczył po kolei akcye i zamierzenia wrogów żydostwa w formie wniosków i uchwał sejmowych, skierowanych przeciw Żydom w Polsce. Równocześnie przytoczył mowca fakty i wykazał energię oraz wskazał na środki taktyczne, jakiemi Koło żyd. ataki wrogów odpierało i odpiera.

Przemówienie prez. Koła Żyd. zostało przyjęte entuzyastycznemi i długo niemilknącemi oklaskami.

TRZECIE POSIEDZENIE

plenum rozpoczęło się w poniedziałek o godz. 10.30 rano. Na posiedzeniu tem wygłosił

DR. I. SCHWARZBART

referat w sprawie statutu zjednoczonej organizacyi syonistycznej Rzeczypospolitej polskiej. (Istotną treść referatu dra Schwarzbarta podaliśmy w onegdajszym numerze naszego pisma).

Referat swój kończy dr. Schwarzbart, zwracając się do posła Grünbauma, by nie opuszczał swej pracy i wsłuchał się w żywe tętno ruchu. W Grünbaumie — posiadamy żelazną wolę i jasną logikę, w drze Thonie — intuitywną inteligencyę, w drze Reichu wspaniały talent oratorski i pracowitość. Stwórzmy syntezę z tych trzech zalet. A jest to możliwem tylko wówczas, jeśli się zjednoczymy.

REFERAT Dra SCHMORAKA O ODBUDOWIE PALESTYNY.

Dr. Schmorak zastanawia się w swym referacie nad obecną sytuacyą w Palestynie, wypowiada się ze silnem uwzględnieniem momentu narodowego pracy odbudowawczej w Palestynie, omawia sprawę funduszów i „Hechalucu".

Po referacie dra Schmoraka rozwinęła się żywa dyskusya, w której wzięli udział dr. Ettinger, Warszawa, p. Maurycy Fischer, Kraków i wielu innych.

Dalszy przebieg obrad w następnym numerze.

List Sokołowa do konferencyi

Konferencya syonistyczna otrzymała serdeczny list powitalny od Nahuma Sokołowa, usprawiedliwiający niemożność jego przybycia na konferencyę i życzący pomyślnych obrad zjednoczeniowych.

GEORGES CLEMENCEAU

Szlojme - żołnierz

(Przekład G. Kanferowej)

(Ciąg dalszy).

„To jeszcze nie wszystko. Musicie także płacić — karę. Potrzebuję pieniędzy, aby moich wspierać podczas mojej dalszej służby. Moje dwa lata wojny liczą się za cztery. Pozostaje mi więc służyć jeszcze cztery lata. Zrobiłem rachunek. Żądam trzystapięćdziesiąt złotych. Nie opuszczę ani jednego grosza".

„Ale, nieszczęśliwy człowieku, jak wydostaniemy taką wielką sumę? Czy chcesz na nas ściągnąć nędzę? Czy chcesz tą sumą zbrodnię popełnić, którą jak nam wyrzucasz — popełniliśmy na tobie i twoich dzieciach?"

„Muszę jeszcze dzisiaj dostać trzystapięćdziesiąt złotych. O ile nie zapłacicie, nie skończycie dnia pojednania".

„A czy nie wiesz, że rękoma naszemi nie wolno nam dzisiaj nawet tknąć pieniędzy?"

„To nic. Mój tałes leży przed moimi nogami. Idźcie do domu, zabierzcie srebro, biżuteryę waszych żon i córek. Nagromadźcie tak długo, aż orzeknę, że dosyć. Doktor, który jest uczciwym człowiekiem, weźmie tymczasem wszystko w swoją opiekę. Jutro wypłacicie mi wszystko w pieniądzach, lecz przedtem musicie się upokorzyć przed moją Leą i jej dziećmi".

Próbują w jakikolwiek sposób sprawę przedłużyć, pertraktować.

„Czy nie widzicie — słońce pomału zachodzi"? — powiedział Szlojme.

„O ile się jeszcze wahacie, będzie zapóźno — nie uzyskacie przebaczenia".

Nagle zaczęła się gromadzić biżuterya w płaszczu Szlojmy, a gdy mu się zdawało, że wyrównano jego rachunek, rzekł: „dość"!

Doktor (zresztą był to jego syn, który opowiedział mi tę historyę) wziął wszystkie rzeczy, które złożono jako zastaw, pod swoją opiekę a Szlojme żądnał tylko jeszcze by go „wywołać" do Tory.

„Ta cześć, która należy się tylko najpobożniejszym, najlepszym, przysługuje dzisiaj mnie", dodał przy końcu „dyż wszyscy jesteście sprawcami złego, a ja jestem niewinną waszą ofiarą".

Powiedziawszy te słowa schował szablę, opuścił miejsce walki, owinął głowę w pierwszy lepszy tałes i wypowiedział uroczyście błogosławieństwo, które poprzedza czytanie pisma świętego.

Torę rozwinięto. Rabin nachylony nad jej pobożną treścią, czytał donośnym głosem przepisany wiersz, wszyscy inni czynili to samo, a nabożeństwo wiernych niczem nie zostało już zamącone. A gdy pierwsze zjawiły się gwiazdy, mogła żydowska gmina z Buska „teraz pojednana z Bogiem, po strasznym zdenerwowaniu zakończyć post w spokoju.

Następnego dnia zgromadzili się przełożeni gminy przed domem Szlojmy, padli przy progu na kolana i prosili o przebaczenie. Złożyli trzystapięćdziesiąt złotych. Lea, jako kobieta zdolna do interesu, wzięła dwóch robotników i otworzyła znowu warsztat krawiecki. A gdy Szlojme, nim znowu poszedł do wojska dokładny rachunek zrobił, spostrzegł, że ma 100 złotych więcej. Tę sumę ofiarował dla biednych bez różnicy wyznania. Żydów ten czyn oburzył, musieli jednak i tej pokucie poddać się w milczeniu.

Po kilku latach wrócił Szlojma do domu i zabrał się znowu do swego rzemiosła. Pejsy jego na nowo zaczęły rosnąć i stał się pomału dawnym galicyjskim rzemieślnikiem. A gdy spokojnie, skromnie szedł swą drogą, nie byłby nikt, nie znając jego historyi przypuszczał, że nosi przydomek: „Szlojme żołnierz", Szlojme wojownik.

W istocie też dzielnie walczył o swoje dobre prawo. A co najważniejszą rzeczą jest, wyszedł zwycięsko...

Życzę Wam, kochani czytelnicy, tej samej odwagi — i tego samego szczęścia.

Koniec

Polityka na scenie.

Mówimy ciągle o porozumieniu polsko- żydowskiem. Zapewne, że każdy co innego pod porozumieniem rozumie. Od tolerancyi aż do pełnego równouprawnienia narodowego istnieje cała skala możliwości wzajemnego ułożenia stosunków w ramach silnego i żywotnego państwa. Atoli przesłanką nieodzowną będzie zawsze — życzliwe albo też i niechętne — przyznanie mniejszości prawa do bytu tam, gdzie ona żyje i pracuje. Z wyjątkiem skrajnego szowinizmu wszystkie inne odłamy polskiej opinii publicznej przesłankę tę uznają. Z wyjątkiem skrajnego szowinizmu... Czy aby tylko wyjątek ten nie przerasta samej reguły?..

Bo oto ów skrajny szowinizm otrzymuje nawet uzasadnienie historyozoficzno- poetyckie. „Antychryste" Karola Huberta Rostworowskiego w książkowem wydaniu jeszcze nie znamy, ale warszawska „Myśl Narodowa" cytuje na czele swego ostatniego numeru następujący wyjątek z wystawionego przed kilku dniami na scenie Teatru Poznańskiego nowego dramatu poety:

„...bo niema ugody,
Gdzie w jednym kraju żyją dwa żywe narody.
Pragnień im nie odejmiesz, ziemi im nie dodasz —
Jeden musi ustąpić: g o ś ć albo g o s p o d a r z.."

„Temi słowy — dodaje od siebie „Myśl Narodowa" — określa istotę sporu polsko- żydowskiego znakomity pisarz..."

Nie jest to atoli bynajmniej oryginalne określenie p. Rostworowskiego. Tak myśli i czuje szowinizm narodowy. P. Rostworowski ubrał tylko w szatę poetycką polityczne wyznanie wiary ideologów endeckich. Gdzie w jednym kraju żyją dwa narody, tam panować musi wieczna wojna... Jeden musi ustąpić.. Musi...

Szowiniści nie wierzą w możliwość nastania stosunków pokojowych między ludami, stosunków braterskich między ludźmi. Ich sposób myślenia nastawiony jest na wieczną nienawiść, jako niezniszczalny pierwiastek życia. Socyolog niemiecki, antysemita Ruedorffer sformułował ten pogląd, czy też raczej tę wiarę w ten sposób: „W stosunkach ludów pomiędzy sobą leży na dnie najgłębszem wieczna i absolutna nienawiść; polega ona nie na zepsuciu natury ludzkiej, lecz uzasadnioną jest w istocie świata i w źródłach samego życia".

Przyszli po wojnie światowej marzyciele, którzy głosili co innego. Którzy chcieli życie międzynarodowe oprzeć na zasadach etyki, na gruncie sprawiedliwości. Którzy dowodzili, że współżycie pokojowe nie tylko jest postulatem ludzkości i kultury, ale także i nakazem instynktu samozachowawczego, gdyż hasło „niema ugody!" prowadzi w prostej linii do bankructwa moralnego i samobójstwa.

Ale byli to marzyciele, których nigdy w historyi nie brakło. Ludzie porażeni ślepotą na to, co się wokół dzieje. Niebezpieczni idealiści, odwodzący lud od realnych nakazów dnia. Toteż nawet wybitny poeta, z wyżyny swoich koturnów, musi przemawiać do sumienia i uczyć trzeźwości: „...bo niema ugody, gdzie w jednym kraju żyją dwa żywe narody..."

Bylibyśmy jednak bardzo ciekawi dowiedzieć się od p. Rostworowskiego, czy istnieje dzisiaj taki kraj na świecie, w którym nie żyłyby obok siebie dwa, trzy, czy cztery narody. Czyż nie są dziś wszystkie narody, w mniejszym lub większym stopniu rozsiane po świecie? Czy zamknięty jest choćby jeden naród w granicach swego wyłącznie kraju? — A jeśli chwilowo nawet zakazy imigracyjne i przepisy paszportowe wstrzymują naturalny ruch ludnościowy na świecie, to czyż stan taki zabójczy dla egzystencyi ludzkich, da się na daleką metę utrzymać? Czyż życie nie okaże się silniejszem od polityki?

Na to p. Rostworowski, pisarz chrześcijański, odpowie bezwątpienia: A więc wojna! „Bo niema ugody, gdzie w jednym kraju żyją dwa żywe narody". I odrazu stanie przed nami cała filozofia nacyonalizmu ociekająca od bohaterstwa, cnót wysokich, abnegacyi itd. Filozofia, której mistrzami są — Niemcy. O ile zasada historjozoficzna „Niema ugody" jest przy najmniej refleksem realności dzisiejszej — oby już nie jutrzejszej! — to wykrzyknik „Jeden musi ustąpić" stanowi już tylko — pobożne życzenie szowinizmu narodowego. Bo w rzeczywistości obecnie już nikt nie — ustępuje. Ani gospodarz — co się samo przez się rozumie, — ani tak zwany „gość". Można być gnębionym, uciskanym politycznie, ale o czemś w rodzaju „ustąpienia" niema żadnej mowy. Wszak nawet p. Stanisław Grabski, wróciwszy z Rzymu po zawarciu konkordatu, oświadczył na posiedzeniu komisyi sejmowej: „Już minęły te czasy, gdy zatargi można było likwidować siłą. Już minął ten czas, gdy siłą i przemocą silniejszy mógł gnębić słabszego".

Widzimy, że nawet i ludzie, stojący w tym samym obozie co p. Rostworowski, poczynają wstydzić się hasła: "Jeden musi ustąpić". Realny polityk oryentuje się w tym wypadku o wiele lepiej od poety, jakkolwiek przywykliśmy poetów uważać za jasnowidzów. Hasła, które p. Rostworowski wypisuje na swych proporcach, zbankrutowały. Nie jest to żadna herezya żydo-masońska. Nawet ci, którzy jeszcze temi hasłami dla swych celów się posługują, już się ich w gruncie rzeczy wstydzą.

Pomimo wszystko zbliżamy się bowiem — choć może bardzo powolnymi krokami — ku pokojowemu współżyciu ludzi, narodów i państw. Za takiem przynajmniej współżyciem — tęsknimy. I dlatego rozumiemy poniekąd jeszcze ministra wojny, który wygłasza nam w dyskusyi budżetowej kazania na temat „Niema ugody" i „Jeden musi ustąpić", ale jeśli tego rodzaju kazania słyszymy od poety, od człowieka religijnego, to ogarnia nas tylko — smutek.

Najnowszy dramat p. Rostworowskiego jeszcze nawet nie znalazł się na półkach księgarskich, został zaledwie wystawiony na jednej scenie (poznańskiej!), a już propaganda antysemicka sporządza zeń sobie broń.. ideową.

I mówić tu o porozumieniu polsko-żydowskiem...

Dr. W. Berkelhammer.

FABRYCZNY MAGAZYN OBUWIA
BRACI KLEIN
Kraków, ulica Starowiślna L. 17.

Po karnawale.

Proj. „Prasa" Kraków

Karnawał już minął a z nim piękne dni. Całe szczęście, że **LIKIER FRAENKLA** ma moc odtwarzania rozkosznych chwil balowych.

O reformę ordynacyi ugodowej

Kraków, 4 marca.

W byłym zaborze austryackim obowiązuje ordynacya ugodowa i konkursowa wprowadzone rozporządzeniem cesarskiem w roku 1914. W czasie wojny, jak również w pierwszych latach powojennych brak było sposobności do sprawdzenia, czy przepisy tych ordynacyi zgodne są z wymogami życia praktycznego i czy spełniają one cele, jakie sobie ustawodawca zakreślił. Dopiero w ostatnich czasach zaczęły się mnożyć wypadki konkursów i postępowań ugodowych, które bardzo rychło wykazały, że szczególnie ordynacya ugodowa pozwala często niesumiennym dłużnikom na uchylanie się od swoich obowiązków, gdyż przepisy tej ordynacyi nie dają wierzycielom należytej ochrony. Szczególnie ważnym brakiem ordynacyi ugodowej jest, iż ugoda chociaż sądownie zatwierdzona nie daje wierzycielom prawa do egzekucyi.

W uznaniu tych braków uchwaloną została w ostatnich dniach w Austryi, która posiada tę samą ordynacyę ugodową co i my, nowela usuwająca najważniejsze braki tej ustawy. I tak obostrza nowela warunki otwarcia postępowania ugodowego, żądając, by dłużnik zaofiarował przynajmniej 35 proc. wierzytelności, płatne w ciągu jednego roku. Nowela nakazuje zarządcy ugodowemu uprzednie badanie

Z ekranu.

„Nju" i „Tajemnica Olgi Farinowej" (Kinoteatry „Sztuka" i „Nowości")

Znakomity krytyk K. Irzykowski w swej „Dziesiątej Muzie" nie wiele przywiązuje wagi do dramatu psychologicznego — w kinoteatrze. Kino jest według niego tylko unaocznieniem walki człowieka z przyrodą. A jednak powodzenie dramatów psychologicznych w Kino-teatrze, wprost popularność tych dramatów rzucają na tę sprawę sporo ciekawego światła. Obserwując publiczność, dochodzi się do wręcz odmiennych rezultatów Wszak pierwsza lepsza „tajemnica przystanku tramwajowego" ściąga liczniejsze znacznie rzesze konsumentów wrażeń kinowych niż nadzwyczaj pomysłowe produkcye Harolda Lloyda, a „Dzwonnik z Notre Dame" fascynuje publiczność nietyle zręcznością ile brzydotą. Nie jego skok na dzwon, tym właśnie ruchem rozkołysany podoba się publiczności, chociaż jest dla kina tak bardzo charakterystyczny, tylko cała fabuła, rzekłbym, wprost anegdota.

Mimowoli polemizowałem z Irzykowskim, gdym obserwował publiczność podczas wyświetlania „Nju" w kinoteatrze „Sztuka". Historya o kobiecie, której nie zrozumiał ani mąż ani kochanek, a więc pozbawiona zupełnie walorów kinowych, a jednak moje obie sąsiadki z prawej i lewej strony tak serdecznie się spłakały, że mimowoli wyciągnąłem chusteczkę, by otrzeć piękny wielce nosek mojej prawej sąsiadki.

Rozczuliło to więc i mnie, zatwardziałego grzesznika, oburzonego do głębi rozdrapywaniem ran małżeńskiego pożycia i chciałem za wołać do Janningsa, kreującego wybornie postać męża-safanduły, by włożył szelki. Bo jak się doprawdy może podobać mąż, który zapuszcza sobie brzuszek i chodzi po pokoju ze zwisającymi szelkami? W ostateczności nie ma w tem nic złego, a nawet każdy z nas tak chodzi, ale trudno — w kinie oznacza to filisterstwo i obmierzłe mało-mieszczańskie porywy. A Lucy Bergner, która jest skąd inąd znakomitą artystką — dramatyczną, demonstrowała nam swoje tragiczne przejścia, mięcząc chusteczki i rzucając się w konwulsyach płaczu na otomanę. Wypada jeszcze wymienić trzecią gwiazdę Veidta, który dał nam sylwetkę literata na taśmach układającego swój poemat, a będziemy mieli całość pierwszorzędnie obsadzoną.

Ja jednak wolę żywą Solską w roli „Nju", a mam nawet wrażenie, że pozostawia znacznie za sobą żywą nietylko ekranową Bergner, znakomitą aktorkę berlińską. Posuwam się nawet tak daleko, że chętnie bym odebrał kino-teatrom prawo wyświetlania dramatów psychologicznych.

Utwierdziła mnie w tej idyosynkrazyi „Tajemnica Olgi Farinowej". Ale chciałbym wiedzieć, w jaki sposób ta Tajemnica Olgi Farinowej" w drodze z Warszawy do Krakowa stała się "tajemnicą domu Romanowych". Jest to prawdziwa tajemnica, chociażby z tego powodu, że o Romanowych w całej tej sztuce nawet mowy nie ma. Czy wolno dla reklamy — wprowadzać w błąd publiczność?

Sama treść tego dramatu mało wzbudza zainteresowania, bo kino nie jest areną do wyświetlania przeżyć miłosnej tragedji. Natomiast majstersztykiem była gra Mac Murray, która grała i rolę Olgi Farinowej i jej siostry Nataszy. Zwłaszcza w tej drugiej roli była wprost bajeczną.

Ale gra — powtarzająca się zresztą w efektach — nie może uratować sztuki, a kino nie potrafi wedrzeć się w domenę teatru. Czyż by więc Irzykowski miał racyę? Cóż robić jednak z publicznością, która przepada za tego rodzaju dramatami? Kto więc ma racyę czy znakomity teoretyk czy publiczność?

Messai.

zgłoszonych wierzytelności, co ma na celu zapobiedz zgłaszaniu fikcyjnych wierzytelności w interesie dłużnika. Zgłoszenie wierzytelności w postępowaniu ugodowem daje wierzycielowi prawo do egzekucyi, o ile wierzytelność nie została zaprzeczona. Aby zapobiedz nadużywaniu postępowania ugodowego przez dłużników, wprowadza nowela tę zmianę, że sąd winien postępowanie to zastanowić, jeżeli się okaże, że dłużnik zażądał otwarcia go z zamiarem pokrzywdzenia wierzyciela, widocznym np. wtedy, gdy brak mu możności wykonania wniosku ugodowego. Nowela nakazuje również zarządcy ugodowemu doniesienie sądowi na wypadek gdyby dłużnik postępował w sposób sprzeczny z interesami wierzycieli.

Ze względu na to, że i nasza krajowa praktyka wykazała potrzebę reformy w wymienionych punktach, jest rzeczą konieczną, zajęcie się nowelizacyą ordynacyi ugodowej a to tembardziej, że na ogólno polską ustawę konkursową i ugodową zapewne długo jeszcze przyjdzie czekać a sprawa jest ze względu na liczne upadłości bardzo nagła.

Przeciw nadmiernym karom administracyjnym.

Okólnik ministerstwa nakazuje oględność przy stosowaniu kar.

Jak się dowiadujemy, ministerstwo spraw wewn. rozesłało do władz II-ej instancyi okólnik w sprawie uregulowania systemu nakładania kar administracyjnych. W okólniku tym ministerstwo zaznacza, że w ostatnim czasie masowo zdarzały się zażalenia i odwołania w sprawach karno-administracyjnych, które świadczą, że większość władz I-ej instancyi stosuje zbyt wysokie wymiary kary, niewspółmierne ze stopniem winy. Postępowanie takie odnosi wysoce ujemne skutki, gdyż rozgorycza ludność i powoduje masowe skargi, skutkiem czego wymiar kary ulega zwłoce, co sprzeczne jest wogóle z zasadą karalności administracyjnej, a ponadto obniża powagę władz niższych instancyi. Z tych względów a zwłaszcza w chwili, gdy skutkiem kryzysu gospodarczego większość ludności znajduje się w ciężkiem położeniu materyalnem, ministerstwo spraw wewnętrznych poleciło wojewodom poddać bezwłocznie obecny system wymiaru kar rewizyi i zarządzić, by kary stosowane były z jaknajwiększą oględnością i sumiennością. Przy rozpatrywaniu winy muszą być każdorazowo brane pod uwagę oprócz rozmiaru wykroczenia okoliczności sprawy i stopień świadomości winnego. W okólniku ministerstwo przytacza wreszcie wykroczenia, które podlegają karom grzywny począwszy od 5 zł.

O skróconą linię kolejową Warszawa - Zakopane

Wczoraj przedpołudniem odbyła się w sali Rady m. Krakowa pod kolejnem przewodnictwem komisarza rządu dra Wawrauscha i wiceprezydenta Sarego konferencya w sprawie budowy kolei Warszawa—Radom—Kielce—Miechów — Kraków—Myślenice—Nowy Targ—Zakopane. Udział w konferencyi wzięli dyrektorowie kolei warszawskiej i krakowskiej, wiceprezydenci m. Rolle i dr Wielgus, przedstawiciele Izby handlowej prez. Epstein i wiceprez. Peroś, przedstawiciel województwa nacz. Węclewski, przedstawiciele wojskowości, dotyczących Rad powiatowych w Małopolsce i Sejmików powiatowych w b. Królestwie, starostowie, przedstawiciele dyrekcyi kolei krakowskiej i radomskiej, posłowie, senatorowie, st. radca magistratu dr Reiner, oraz przedstawiciele zainteresowanych miast, powiatów i okolic. Referował sprawę budowy kolei radca Potuczek. Mowcy w rzeczowych wywodach omawiali projekt linii tak z punktu widzenia rentowności, jak ze względów technicznych. Między innemi podkreślano również doniosłe znaczenie, jakie projektowana linia mieć będzie dla zespolenia dzielnic. W dyskusyi rozważano nadto sprawę dalszego możliwego skrócenia projektowanej trasy i wysuwano korzyści, jakie z przeprowadzenia tej linii kolejowej wynikną dla Podhala. Wskazywano również na wielce doniosłe znaczenie budowy tej kolei ze względów na konieczność zajęcia bezrobotnych. Ogólne koszta projektowanej linii obliczano w przybliżeniu na stokilkadziesiąt milionów złotych.

O godzinie 5 popoł. rozpoczęła obrady specyalnie wyłoniona komisya, która przygotowała na plenum zebrania odpowiednie wnioski. Wnioski te przedłożono następnie pełnemu zebraniu. Uchwalono przesłać do Sejmu i Rządu memoryał, domagający się najrychlejszego zrealizowania planu budowy linii kolejowej. Poszczególne powiaty i gminy zadeklarowały pewne kwoty na cele budowy nowej linii kolejowej.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę błp. **Ernie z Kennerów Maschlerowej** a nam w nieutulonym żalu nieśli słowa pociechy i współczucia serdecznie dziękujemy

Rodzina.

KRONIKA.

Kraków, 4 marca.

— WIZY NA WYJAZD DO PALESTYNY. Biuro palestyńskie otrzymało zawiadomienie, iż konsul angielski będzie udzielał wiz turystom wyjeżdżającym do Palestyny, bez uprzedniej kontroli w czasie od 1 marca do 20-go kwietnia br.

Wzywa zatem wszystkich turystów, mających zamiar w tym czasie wyjechać do Palestyny, aby do dnia 20. marca 1925 r. przedłożyli swoje paszporty w biurze palestyńskiem, Kraków, Stradom 15/1.

—o—

— SPADEK DROŻYZNY W KRAKOWIE. Lokalna komisya parytetowa dla obliczania kosztów utrzymania ustaliła na posiedzeniu w dniu wczorajszym, że koszta utrzymania rodziny w miesiącu lutym 1925 r. obniżyły się o 0.36 procent.

— DELEGACI DO PANSTWOWEJ RADY KOLEJOWEJ. Prezydyum m. Krakowa wybrało jako delegatów do państwowej Rady kolejowej przy ministerstwie kolei pp. dra Krzetuskiego i Burtana. Mandat delegatów będzie trwał przez 3 lata.

— POGRZEB Śp. MARYEWSKIEGO. Wczoraj popołudniu odbył się pogrzeb śp. Franciszka Maryewskiego, b. burmistrza m. Podgórza, i b. wiceprezydenta m. Krakowa przy tłumnym udziale ludności miasta. W pogrzebie, który ruszył z domu żałoby przy ul. Józefińskiej na cmentarz podgórski, wzięli udział wojewoda Kowalikowski, komisarz rządu Wawrausch, weceprezydenci miasta inż. Sarc, inż. Rolle i dr Wielgus, starostowie dr Bal i Stańkowski, przedstawiciele wojskowości oraz licznych urzędów, instytucyi finansowych itd. Zgodnie z życzeniem śp. Maryewskiego nie wygłaszano żadnych przemówień ani też nie niesiono wieńców.

— Z RUCHU BUDOWLANEGO W KRAKOWIE. Według wykazu konsensów budowlanych, wydanych przez magistrat m. Krakowa w ciągu miesiąca grudnia 1924 r. ruch budowlany w tym miesiącu ograniczył się niemal wyłącznie do adaptacyi i wewnętrznych przeróbek wzgl. przebudowy portali sklepowych, magazynów, kiosków, ogrodzeń itd. Na łączną ilość 41 konsensów, jeden dotyczył 3-piętrowego domu czynszowego (przy alei Krasińskiego), jeden dwupiętrowej oficyny (przy ul. Dietla 105), jeden piętrowej willi (przy ul. Dembowskiego na Podgórzu), dwa parterowych domów mieszkalnych (przy ul. Robotniczej na Podgórzu i ul. Mogilskiej); dalej zatwierdzono 5 nadbudów jednego piętra i dwie budowy ubikacyi mieszkalnych na poddaszu.

W miesiącu styczniu br. z pośród 43 konsensów udzielony był jeden na dwupiętrowy dom (przy ul. Wybickiego 7), dwa na jednopiętrowe domy (przy ul. Grottgera 1 i św. Krzyża 9), jeden dom parterowy (ul. Krzemionki), 4 na nadbudowy i 2 na pokoje mieszkalne na poddaszu.

Stosunkowo największy ruch budowlany zaznaczył się w czasie obu tych miesięcy w dzielnicy Podgórze.

— DALSZE OGRANICZENIE PRACY RADIOSTACYI DĘBNICKIEJ. Celem usunięcia przeszkód w odbiorze radiokoncertów zagranicznych zastanawia dyrekcya poczt i telegrafów na podstawie upoważnienia generalnego dyrektora po porozumieniu się z Wiedniem od dnia 4 bm. pracę nadawczą radiostacyi w Dębnikach w dnie powszednie w czasie od godziny 11 do 12, 18 do 19 i od 20 do 23, natomiast w niedziele i święta od 11.30 do 13, a popołudniu jak w dnie powszednie.

— KRAKÓW—SEMMERING. Od 1 marca zaprowadzone zostały rozmowy telefoniczne w relacyi Kraków-Semmering. Opłata za jednostkę rozmowy zwykłej wynosi trzy franki osiemdziesiąt cent.

— URUCHOMIENIE URZĘDÓW POCZTOWYCH. Z dniem 5 marca 1925 r. reaktywuje się agencye pocztowe 2 stopnia Jodłownik powiat Limanowa oraz Drogomyśl pow. Bielsko które zwinięto czasowo z dniem 31 VIII 1924 r.

— SZKARLATYNA W KRAKOWIE. W sprawie szerzenia się szkarlatyny w Krakowie miejski urząd zdrowia donosi, że liczba zasłabnięć na tę chorobę w ostatnim tygodniu wynosiła 16 wypadków. Przebieg szkarlatyny jest na ogół łagodny, a procent śmiertelności wyjątkowo niski. W zakładach sanitarnych w Prądniku białym pracuje 3 lekarzy, z których jeden zajęty jest wyłącznie w pawilonie dla szkarlatyny pod kontrolą kierownika zakładu. W wypadkach ciężkich i operacyjnych zakład wzywa na życzenie rodziny na konsylia profesorów uniwersytetu.

— ARESZTOWANIE PODKOMISARZA KOZUBOWSKIEGO. Śledztwo w sprawie ostatniej afery policyjnej posunęło się o tyle naprzód, że ustalono już okoliczności, w jakich agenci policyjni Buryło i Szulc oraz podkomisarz Kozubowski dopuścili się nadużyć. Na zarządzenie sędziego śledczego dra Czumy został onegdaj aresztowany podkomisarz policyi Kozubowski. Wywiadowca Szulc pozostaje na wolnej stopie.

— ARESZTOWANIA. Organa policyi krakowskiej aresztowały wczoraj: Maryana Smietanę (lat 19) za kradzież portfelu z pewną kwotą pieniężną, Salomona Pibergera, false Wisznitzera (lat 32) za kradzież 72 zł z torebki Bronisławie Kuśnierzowej, Juliana Szymczyka (lat 32) za kradzież 72 zł. w tramwaju na szkodę Rozalii Rudolf, Karola Mamok (lat 24) za usiłowaną kradzież kieszonkową, Kazimierza Kowalskiego (lat 32) za kradzież wozu wartości 150 zł, wystawionego na sprzedaż na Kleparzu, Władysława Birgola (lat 26) za czynne porwanie się na posterunkowego podczas doprowadzania i Bronisława Cichonia (l. 18) za kradzież ze spiżarki.

— OKRADZENIE LEKARZA. Dr. Zygmunt Wachtel, zamieszkały przy ul. Straszewskiego l. 21 doniósł o włamaniu, dokonanem na jego strych. Nieznani sprawcy skradli mu 3 koszul lekarskich i płaszcz operacyjny, wartości 400 zł.

— Z ZAKŁADU DLA UMYSŁOWO CHORYCH W KOBIERZYNIE wydalił się umysłowo-chory Leon Ficki (lat 60) z Myślenic, ubrany w odzież szpitalną.

—o o—

Zmiana lokalu.

Donosimy, że z dniem 1 marca b. r. przenieśliśmy nasz **skład towarów tekstylnych** z ul. Stradom 18

na ul. Stradom 19

Jak dotychczas, tak i nadal prowadzić będziemy pierwszorzędnej jakości towary zagraniczne w wielkim wyborze, a sprowadzając bezpośrednio od wytwórców, jesteśmy w możności sprzedawać po nader korzystnych cenach — Zaprowadziliśmy również dział sprzedaży detalicznej.

Z poważaniem

E. Sonnenschein i Ska

Kraków, Stradom 19.

—o—

Do wiadomości!

Z powodu przejścia czasopisma „WOLNE SŁOWO“ w ręce kilku kapitalistów krakowskich, postanowiło dotychczasowe naczelne kierownictwo redakcyjne, tegoż czasopisma wraz z całem gremium redakcyjnem i administracyjnem wystąpić z „Wolnego Słowa“ i założyć własne pismo niezależne

„Głos Wolny“

Numer pierwszy wyjdzie w piątek 13 marca 1925 r., o czem zawiadamiamy P. T. Ogół.

Wydawnictwo czasopisma

„Głos Wolny“, Kraków, ul. św. Krzyża 7.

— **ZAMIAST KWIATÓW** na grób błp. Erny Maschlerowej, złożyli na Zakład sierót żydowskich przy ul. Dietla 64: H. Mendelsohn zł 50, dr Filip i Róża Landauowie zł 20, Wilhelm i Róża Aderowie zł 20, dr Rafał i Gustawa Landauowie zł 15, dr Julian Aronsohn zł 10, Róża Kroowa zł 10, dr Rafał i Józefa Spirowie zł 10.

—o-o—

— **KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH.** Środa, 4 bm. prof. Przecław Smolik: O twórczości Emila Zegadłowicza (przed premierą Alcesty) — nowe utwory poetyckie wygłosi art. dram. p. St. Wysocka; czwartek 5 bm. Stanisław Colonna Walewski: Istota człowieka w świetle antropozofii; piątek, 6 bm. Seweryn Udziela: Etnografia i etnologia w Polsce; sobota, 7 bm. dr Adolf Klęsk: Odmładzanie ciała. Początek o godz. 7 wieczór.

—o-o—

— **BAL KOŁA TOW. „LOŻA“**, który odbędzie się w sobotę dnia 7 bm. w sali Saskiej, budzi wśród szerokich sfer towarzyskich wielkie zainteresowanie. Komitet dokłada wszelkich starań aby zabawę postawić na wysokim poziomie, dlatego też zaangażował znakomity zespół muzyczny z udziałem banjo, saksofonii i jazzbandu. — Celem uprzyjemnienia gościom zabawy, przygotował komitet szereg niespodzianek, a każda z pań otrzyma przy wstępie piękny upominek, dar firmy Gustaw Boehm. Imienne zaproszenia, w ściśle ograniczonej ilości, wydaje jeszcze firma „Sanitarya“ ul. Sławkowska. Komitet przypomina, że obowiązuje strój balowy, względnie kostyum w stylu rococo.

—o-o—

— **WIELKA REDUTA** na rzecz żyd. [illegible] lów odbędzie się 14 marca 1925 w salach Sa[illegible] pod protektoratem pp. prez. inż. Józefa Sarego i prez. dra Rafała Landaua. Komitet przygotowuje liczne niespodzianki. — Wstęp tylko za zwrotem imiennego zaproszenia, które wydają przez cały dzień: p. Lazarz Margulies ul. Grodzka 17 (sklep), a od 2—4 po południu p. drowa Józefowa Marguliesowa, ul. Sebastyana 10, II. p. i p. inż. Maksymilian Müntz, Bonerowska 11, III. p. — Tamże przedsprzedaż biletów.

—o-o—

— **WIELKA REDUTA PURIMOWA**, która odbędzie się dnia 10-go marca 1925 w salach przy ul. Radziwiłłowskiej 4, zapowiada się interesująco. — Cały szereg efektownych niespodzianek, które stanowić będą atrakcyę wieczoru. — Pomysłowa dekoracya sali. — Wielki koncert „Radio“ przez rozgłośnik. — Znana para tancerzy p. Charle ze swoją partnerką wezmą udział w zabawie i odtańczą kilka oryginalnych tańców jak: Charles Chaplin w karykaturze, taniec apaszów i wiele innych. Zaproszenia wydaje sekretaryat „Radio“, Klubu Towarzyskiego w Krakowie, przy ul. Mostowej 6, codziennie między godz. 8—10 wieczór.

Światowej sławy
FORTEPIANY ZIMMERMAN, Lipsk
325 do nabycia
PIANINA, PIANOLE B. Smolarska, Kraków, Szewska 9

Z TEATRU, LITERATURY I SZTUKI.

— **Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO.** Dziś i w piątek powtórzony będzie „Turoń“ St. Żeromskiego. We czwartek popołudniu XXV. przedstawienie szkolne „Szklanej góry“. Wieczór czwartkowy zarezerwowano dla generalnej próby „Alcesty“ Emila Zegadłowicza, która wchodzi na afisz w sobotę wieczór. Temat ten splótł się w utworze Emila Zegadłowicza z jego własną ideologią, znaną z ballad beskidzkich, w całość pełną oryginalnego uroku i czarującej poezyi. Sztukę przygotowuje reż. p. Wysocka.

W dzień premiery, w sobotę, ukaże się 5-ty, podwójnej objętości numer „Listów z teatru“, który przyniesie głosy pierwszorzędnych pisarzy o twórczości dramatycznej autora „Alcesty“. Reszta zeszytu poświęcona jest polskim nowościom bieżącego sezonu.

— **Z BAGATELI.** Dzisiaj, we środę „W sieci“. W czwartek poraz ostatni interesująca sztuka Karola Mere „Taniec o północy“, która ustępuje miejsca arcywesołej nowości „Żoneczka z Variete“ Alfreda Möllera. Próby z tej tryskającej humorem komedyi dobiegają końca pod kierunkiem reżyserskim p. Włodzimierza Ziembińskiego. W roli tytułowej wystąpi p. Relewicz-Ziembińska w podwójnej roli Cowboya i kobiety. Inne główne role odtwarzają Wesołowski, Ziembiński i Turski.

— **ZYGMUNT DYGAT**, znakomity pianista, wystąpi w naszem mieście dziś, tj. we środę, 4 bm. i wykona bogaty program. O Dygacie po jego koncercie warszawskim pisał Felicyan Szopski, znany recenzent „Kurjera Warszawskiego“ następująco: Zygmunt Dygat to talent wybitny, indywidualność na wskroś artystyczna, o duszy poważnej, zapatrzonej w bardzo górny ideał muzyczny. Młody pianista w koncercie warszawskim dał nam obraz swego „ja“ muzycznego, zaimponował piękną techniką i przemówił talentem pierwszorzędnym.

— **VII. PORANEK SYMFONICZNY** odbędzie się w niedzielę, dnia 8 bm. Orkiestra Związku Muz. Pol. wykona pod dyrekcyą I. Neumarka, słynnego dyrygenta, następujący program: Symfonię III. Beethovena, Uwerturę do komedyi Wiktora Merza, Suitę Ravela dotychczas u nas w Krakowie niesłyszaną, oraz Śpiewaków norymbergskich Wagnera. Bilety są już do nabycia u J. Lipskiego, Sławkowska 8.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Środa: „Turoń“.
Czwartek: pop. „Szklana góra“.

BAGATELA

Środa: „W sieci“.
Czwartek: „Taniec o północy“.

TEATR OPERETKA „NOWOŚCI“

Środa: „Perły Kleopatry“.
Czwartek: „Perły Kleopatry“.

REPERTUARY KIN KRAKOWSKICH

WARSZAWA: „Zakład o kobietę“. Dramat życiowy w 10 aktach.
UCIECHA: „Sumurun“. Wielki dramat wschodni z Polą Negri w roli głównej.
WANDA: „Co to jest miłość“. Dramat obyczajowy w 7 aktach.
REDUTA: „Mściciel z za grobu“. Ostatnia serya filmu „Vindicta“ w 10 aktach.
SZTUKA: „Niu“. Dramat życiowy w 7 aktach z E. Janningsem i Conradtem Veidtem w roli głównej. Ponadto komedya 2-aktowa „On fotografuje“ z Haroldem Lloydem.
NOWOŚCI: „Tajemnica księżnej Romanowej“. Dramat erotyczny w Mae Murray i E. Lincoln w roli głównej.

Z kraju.

Gmina żydowska we Lwowie zajmie się obchodem z okazyi otwarcia Uniw. hebr. w Jerozolimie.

Lwów. (Tel. wł.). Na onegdajszem posiedzeniu Zarządu Gminy Żydowskiej we Lwowie powzięto uchwałę, że Gmina ujmie w swe ręce inicyatywę godnego wielkości wydarzenia obchodu, który w dniu 1 kwietnia ma być urządzony z okazyi otwarcia w Jerozolimie Wszechnicy Hebrajskiej. W tym celu utworzony zostanie obszerny komitet obywatelski, w skład którego wejdą uproszeni w tym celu przez Gminę przedstawiciele świata naukowego działacze społeczni i reprezentanci organizacyi i instytucyi żydowskich we Lwowie.

A co zrobi dla uczczenia otwarcia Uniwersytetu hebrajskiego zarząd gminy żydowskiej w Krakowie?

—o-o—

ŻYWA POCHODNIA NA PL. ZBOŻOWYM WE LWOWIE. Zamieszkała przy tym placu Elżbieta Zobel, licząca 19 lat, zapalała naftową lampę tak nieostrożnie, iż nastąpił wybuch, przyczem płomienie ogarnęły włosy dziewczyny. Przerażona wybiegła na ulicę, gdzie wskutek wiatru niebawem cała stanęła w płomieniach, jakby żywa pochodnia. Przechodnie pospieszyli z pomocą i ugasili płomienie, dziewczyna jednak doznała tak silnych poparzeń, iż w stanie beznadziejnym przewieziono ją do szpitala.

NADESŁANE.

Za rubrykę tą redakcya nie odpowiada.

Wszech nauk lekarskich
Dr. J. Goldschlag
elew. klinik wiedeńskich
rozpoczął praktykę lekarską
w Przeworsku

Podziękowanie.

WPanu **Drowi Wilhelmowi Osterweilowi**, adwokatowi w Tarnowie, przy ul. Brodzińskiego 28, za świetną przed Sądem Okręgowym w Tarnowie obronę, w konsekwencyi której zostałem uwolniony od winy i kary, składam najserdeczniejsze podziękowanie **Józef Wandstein**, Tarnów.

Repertuar radiowy na dziś

Środa, 4 marca.

Wiedeń: (Fala 530) godz. 16·10—17 bajki dla dzieci; 17·10 koncert utworów J. Straussa; 20·30 wieczór muzyki kameralnej; 21·30 lekka muzyka do tańca.

Berlin: (505) godz. 16·30—18 muzyka do tańca; 20·30 koncert.

Monachium: (485) godz. 17 bajki dla dzieci; 20·30 koncert orkiestry z solem skrzypcowem; 20·15—23 wieczór kabaretowy.

Monastyr: (480) g. 20·30 wieczór operowy: w programie wyjątki z oper „Sakantala“, „Faust“, „Afrykanka“, „Otello“, „Lohengrin“, „Cavalleria rusticana“ i „Raymond“.

Lipsk (396) godz. 16·30—18 bajki dla dzieci; 20·15 wieczór humoru; 22—23·30 muzyka do tańca.

Frankfurt: (470) godz. 16·30—17·30 bajki dla dzieci; 17·30—19 koncert; 20·30 koncert orkiestry symfonicznej; 22—23 chór męski.

Zurych: (515) godz. 20·30 wieczór pieśni angielskich.

Rzym: (425) godz. 17·15 koncert; 17·45—18·15 Jazz Band; 20·40 wielki wieczór utworów Rossini'ego.

Przegląd gospodarczy

HANDEL

ZNIŻENIE STOPY DYSKONTOWEJ W NIEMCZECH. Bank Rzeszy zniżył stopę dyskontu weksli z 10 na 9 proc., zaś stopę lombardu z 12 na 11 proc. Spodziewać się należy, że ta zniżka pociągnie za sobą obniżenie stopy procentowej także w innych krajach, związanych gospodarczo z Niemcami, a w pierwszym rzędzie w Austryi.

CENNIKI FIRM POLSKICH. Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie wzywa większe firmy okręgu o nadesłanie cenników, nadających się do wyłożenia w poczekalniach Polskiego Konsulatu Generalnego w Berlinie.

Z giełdy krakowskiej.

Kraków, 3 marca

Dalsze osłabienie kursów akcyj, ruch mało ożywiony. Waluty: Dolar 5.18¼, Wiedeń (za 100,000) 7.32¾, Zurych (za 100) 100.40, Paryż (za 100) 26.65—26.75.

—o-o—

Akcye bankowe, handlowe i przem.

	Transakcye 3 III.	Transakcye 2 III.
Polski Bank Przem. I-VII	0·37—0·36	0·37
Bank Hipoteczny	—	—
Bank Małopolski	0·33	0·33
Ziemski Bank Kredyt.	—	—
Powszechny Bank Kred.	0·18—0·16	—
Bank Komercyalny I—IV	—	—
Bank Zw. Sp. Zarobkow.	13·00	13·00
Polskie Tow. Handl.	0·37—0·35	0·38—0·36
Handl. Sp. akc. „Impex“	—	—
„Harma“ Mag. Jawornicki“	—	0·95—1·0[illegible]
Tow. han. Bracia Rolniccy	—	—
„Polski Glob“	—	—
Żegluga Polska	—	—
Zieleniewski I—IV	12·75	14·00—13·[illegible]
H. Cegielski, Poznań	0·73—0·71	0·75—0·75
Parowozy I—V.	[illegible]—0·83	0·[illegible]5
„Automobil“ fabr. samoch.	—	—
„Dźwiga“ fabr. masz. roln.	—	—
Modrzejowskie Zakł. G. h.	—	—
„Trzebinia“ [illegible]	0·70	0·71
Zakłady amunic. „Pocisk“	—	—
„Górka“ fabryka cement u	[illegible]—17·25	17·2[illegible]
Mieszalnia [illegible] Gór. S. A.	[illegible]·70—4·[illegible]0	4·[illegible]
„Topeg“ Tow. dla przz. gór.	1·82	1·85
Polska Nafta	0·65	0·68—0·[illegible]
„Pokucie“ Naft. Sp. akc.	—	—
„Ołkos“ T. A.	—	—
„Strug“ Przem. drzewny	—	—
„Bezet“ Towarz. akc. bud.	—	—
Syndykat koszyk. Kraków	—	—
Fabr. przet. tł. w Trzebini	—	—
„Azot“ I—IV.	—	0·36
„Agrochemia“	—	—
„Krakus“ Przemysł spiryt.	1·05—1·03	1·07—1·05
Fabr. cukru w Chodorowie	4·75—4·50	[illegible]·95—4·90
Cukrownia Chybie I.	5·00	[illegible]·20—6·00
A. Piasecki	—	1·0[illegible]
Fabr. porcel. w Ćmielowie	0·66—0·65	—
Elektr. w Sieniszy I-IV	0·22	0·22
S. W. Niemojewski	—	—
Fabr. kapeluszy w Myślen.	—	—

Giełda warszawska z dnia 3 b. m. (PAT) Cyfry w złotych. Dolary Stanów Zjodn. tranz. 5·17 — bony złote ——— pożyczka złota 840 milionówka — pożyczka dolarowa 3.83

Czeki: Belgia trnaz. 25·95— Holandya tranz. 207·25 Londyn tranz. 2467 Nowy Jork tranz. 517 — Paryż tranz. 2622 Praga tranz 1537— Szwajcarya tranz. 99·81 Wiedoń tranz. 7·29— Włochy tranz. 20·70

Giełda warszawska z dnia 3 b. m. (PAT) **Akcye.** Cyfry w złotych. Bank Małopolski Kraków — — Bank Przemysłowy Lwów 0·35 Bank Zw. sp Zar. Poznań 13·00 Puls 0·60——— Wild 0·23— Cukier Warszawa 4·60 ——— Cegielski 0·73 —— Ursus 2·80 Parowozy 0·85 ——— Zawiorcie 21·00 Żegluga 0·81 Polska nafta 0·70 Siła i Światło 0·48 — — Chmielów 0·60 Starachowice 2·40 ——— Pocisk 1·25— Zieleniewski 13·75 Żyrardów 12·75 Chodorów 490

Lwów. 3. 3. PAT. Giełda akcyjna: Bank hipoteczny 0.60, bank ziemski kred. 0.18, bank zw. sp. zarob. Poznań 13.00, browary 9.00, Chodorów 4.90, Chybi 6,00. Cegielski 0.65, Gazota 0.35,—0.37, Gazolina 2.00, Ojkos 2.90—2.80, Parowozy 0.78—0.76, Pezet 0,35—0.30, tow. bud. 0.68.—0,60, Siersza górnicza 4.85—4,90, Sole 5.15, Zieleniewski 13.80.

Lwów. 3. 3. PAT. Giełda zbożowa. Pszenica 38—39, żyto 30—31, jęczmień browarniany 29—31, jęczmień przemiałowy 26—27, owies 31—33.

Giełda wiedeńska z dnia 3 b. m. (PAT) **Dewizy.** Amsterdam 28550 Zagrzob i Belgrad 1142 Berlin 10070 Bruksela 3554 Budapeszt 770 Bukareszt 362 Chrystiania 10780 Kopenhaga 12680 Londyn 337700 Madryt 10050 Medyolan 2826 NowyJork 70935 Paryż 3685 Praga 2107 Sofia 516 Sztokholm 19070 Warszawa 13625—13675 Zurych 13675 Dolary 70460 Belgijskie 3610 bułgarskie 500 duńskie 12530 marki niemieckie 16750 angielskie 335800 francuskie 3570 holenderskie 28000 włoskie 2825 jugosłowiańskie 1157 norweskie 10650 polskie 13540—13640 rumuńskie 345 szwedzkie 18850 szwajcarskie 13620 hiszpańskie 9910 czeskie 2094 węgierskie 9710 tureckie 35400.

Papiery lokacyjne. Austr. renta kor. 3·6 renta łatowa 4·4 losy tureckie 402 — Bodenkredit 215— austr. zakł. kred. 158· — koleje austr. 416· kole. połudn. 559· Alpiny 375·—

Zieleniewski 180 — Silesia 1..1 Galicja 1370— Siersza 65· bank Małopol. 4·35 Bank hipot. 81 — Portland cement 317· — Nafta 164 — — Browary lwowskie 188 Tepege 26——

* * *

Zurych, 3. 3. PAT. Paryż 26.32, Londyn 24.77, Nowy Jork 520.2, Belgia 26.07, Włochy 20.77, Hiszpania 73.80, Holandya 207 i pó, Berlin 33.9, Wiedeń 73.35, Sztokholm 140, Oslo 79 i jedna czwarta, Kopenhaga 92 i trzy czwarte, Sofia 377 i pół, Praga 15.45 Warszawa 100 i jedna czwarta, Budapeszt 0.72, Białogród 835, Ateny 825, Konstantynopol 265, Bukareszt 255, Helsingfors 13.10, Buenos Aires 197. Tendencya spokojna.

Z konferencyi ambasadorów

(Telefonem od naszego korespondenta).

Wiedeń. 3. 3. (D) Z Paryża donoszą, że konferencya ambasadorów na dzisiejszem posiedzeniu rozpatrywała sprawozdanie komisyi kontrolującej o stanie rozbrojenia Niemiec.

Mussolini wrócił do zdrowia

(Telefonem od naszego korespondenta).

Wiedeń. 3. 3. (D) Mussolini po dłuższej chorobie wrócił obecnie do zdrowia. Na dzień 9. marca zostało zapowiedziane posiedzenie parlamentu włoskiego.

Zamordowanie b. włoskiego ministra skarbu

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń. 3. 3. (D) B. minister skarbu we Włoszech, Oracutti, został wczoraj wieczorem zamordowany wy strzałem z rewolweru. Sprawcę aresztowano. Jak się zdaje, morderstwo miało charakter polityczny.

Mordercy Sirdara

Londyn. 3. marca. PAT. Z Kairu donoszą, że brat Abd El Fatteh Aniath'a przyznał się, że brał udział w zamordowaniu sirdara, Jak wiadomo obaj bracia zostali aresztowani w pociągu kolejowym koło Aleksandryi.

KUPON Nr. 15
na konkursu „ŁAMIGŁÓWKI"
Nowego Dziennika.

Propozycya nadzwyczajna! :: Wiedza dla wszystkich!

Wobec braku gotówki i wielkiego zapasu książek na składzie, dołączamy do każdej zamówionej książki drugą ciekawą i pożyteczną książkę darmo. Zamiast jednej — dwie, dwuch — cztery itd.

SZYLLER- SZKOLNIK: Najpewniejszy sposób poznania siebie i innych. Chiromancya, fizyognomia, astrologia. Księga popularna dostępna dla wszystkich. Dla człowieka obznajomionego z jej treścią niema żadnych tajemnic. Z portretem autora i z wielu ilustracyami w tekście . . . . . 4·—

DR. RADWAN- PRAGŁOWSKI: „Powodzenie" jak za pomocą autosuggestyi, techniki emocyonalnej i psychoanalizy dopiąć powodzenia w życiu . 1·20

SZYLLER- SZKOLNIK: Hypnotyzm, suggestya, telepatya. Zawiera 98 rozdz. 1)historya hypnotyzmu, 2) jakim powinien być hypnotyzer, 3) jakie winno być medyum, 4) magnetyczny, rozwój oczu, 5) autosuggestya, 6) wpływ hypnotyzera na medyum, 7) uśpienie medyum, 8) obudzenie, 9) suggestya podczas snu, 10) srggestya na jawie, 11) odgadywanie myśli, 12) wyszukiwanie przedmiotów ukrytych, 13) odgadywanie z zamkniętemi oczyma, 14) Zwycięstwo myśli, 15) Powodzenie w miłości, 16) Leczenie autosuggestyi . . . . 7·—

Z. J. K. R.: „Tajemnice i zagadnienia czarnej magji spirytyzmu, hypnotyzmu i magnetyzmu. Wielka księga zbiorowa z mnóstwem ilustracyi. . . 4·—

ST. WOTOWSKI: „Tajemnice życia i śmierci". Praca naukowa obejmująca całokształt wiedzy okulistycznej i odsłaniająca rąbek życia pozagrobowego. W siedmiu rozdziałach. . . . . . 1·—

W. POPULAR: „Ciekawe opowiadania ze świata pozagrobowego". O duchach i czarach ze zdarzeń prawdziwych. . . . . . . —·50

DR. RADWAN PRAGŁOWSKI† „Spotęgowanie woli", Najnowsze metody suggestyi. Rozwój zdolności talentu. Usuwanie strachu i złych przyzwyczajeń. Całość 4 tomiki razem . . . . . 1·—

PR. SZMURŁO: „Świat nadzmysłowy". Treść: medyumizm, nadwrażliwość, jasnowidzenie, psychometrya, spotęgowanie wrażliwość, fakiryzm i hypnoza 1·—

SZYLLER- SZKOLNIK „Astrologia" zapomocą której łatwo określić charakter, zalety, wady bez specyalnych wiadomości i trudu zestawić horoskop dla wszystkich . . . . . . 1·—

MISS CHASSE: „Wielki ilustrowany sennik egipski". Wykłady snów, 90 ilustracyi, 36 rycin, kabały, oznaczenia dni feralnych i szczęśliwych. Opisanie własności 7 planet, kartemancya, wróżenie z kart i choromancya. Wróżenie z ręki, wróżenie z twarzy i czoła . . . . 3·—

BOSKO, CZARNOKSIĘŻNIK: Tysiące sztuk czarodziejskich. Tajemnice magii. Zbiór najciekawszych sztuk . . . . 2·—

SZYLLER- SZKOLNIK: Co każdy młodzieniec wiedzieć powinien. jak poznać przyszłą żonę 1·—

SENNIK EGIPSKO-ARABSKI Z PLANETAMI: Nowe wydanie 1921 r. Ułożony podług najdawniejszych, a dotąd nieznanych obliczeń egipskich i perskich . . . . 1·—

KARTY I KABAŁY DO WRÓŻENIA: 36 ilustrowanych kart do wróżenia i kabały . . 1·—

CHEŁMNO: Wyrocznia, czyli sposób otrzymania odpowiedzi na różne pytania . . . . —·50

SZYLLER- SZKOLNIK: Co każda panna wiedzieć powinna, jak poznać przyszłego męża . 1·—

DR. ST. BREYER. „Najnowszy obszerny lekarz domowy". Przyczyny, objawy i leczenie wszystkich chorób. W 2 częściach. Duż aksięga z mnóstwem ilustracyi. Tysiące różnych porad i wskazówek na różne choroby . . . . 5·—

DR. C. MUELLER: „Najnowszy lekarz domowy", najbogatszy zbiór udoskonalonych starych i nowych środków domowych i rodzajów przyrodo leczniczych na wszelkie choroby, 550 cennych porad z ilustracyami . . . . 1·50

DR. PR. EMIL WYROBEK: „Choroby weneryczne" sposoby leczenia i zapobiegania. Wielka księga z mnóśtwem ilustracyi . . . . . 5·—

DR. BRAUN: Samogwałt u mężczyzn i kobiet, Jego skutki, środki wyleczenia. Praktyczne wskazówki, podręcznik dla rodziców i opiekunów . . 1·—

DR. JODELOWITZ: Poradnik lekarski dla mężczyzn i kobiet, choroby weneryczne, jak zapobiegać i leczyć . . . . 1·—

DR. TANGEY: Zboczenia płciowe . . 1·50

DR. TADEUSZ MOGNICKI: Jak ochraniać zdrowie małych dzieci. Pielęgnacya i karmienie niemowląt. Drogocenny poradnik dla młodych matek 3·—

L. ZALEWSKI: „Weterynarz wiejski". Poradnik leczniczy zwierząt domowych . . . . 2·—

H. PEDENKOWSKA: Zdrowa, hygieniczna i oszczędna kuchnia. Najlepszy prezent dla młodych gospodyń. Tysiące najnowszych sposobów gotowania smacznych, zdrowych i oszczędnych obiadów, pieczenie, legumn, ciast, mazurków, bułek, tortów, smarzenie konfitur, soków, marmelad, sporządzenie kompotów, lodów, wódek, napojów chłodzących . 3·—

„JAK BYĆ PIĘKNĄ" 25 cennych porad i wskazówek dla kobiety . . . . . . —·50

„NAJNOWSZA KUCHNIA DOMOWA" zawierająca łatwe wskazówki w gotowaniu i przyrządzaniu używanych potraw mięsnych i rybich itp. . 2·—

WIELKI ZBIÓR POWINSZOWAŃ NA WSZYSTKIE OKOLICZNOŚCI z dodatkiem wierszy do imienników i na karty pocztowe ilustr. . . . 1·—

ZŁOTE OGNIWA MIŁOŚCI, ŁĄCZĄCE SERCA KOCHAJĄCE. Tajemna korespondencya miłosna. Czar miłości, ciekawa książka o miłości 2 tomy razem . . . . 3·—

J. WRÓBLEWSKI: Hańba Pani W. opowieść koszmarna, nadzwyczajne przygody młodej mężatki z mnóstwem ciekawych ilustracyi . . . 2·50

NOWY FLIRT SALONOWY. Zabawa towarzyska 43 karty w pudełku . . . . . 1·—

J. KAZIMIERSKI: Jak Wojciech Grzęda z Oślej Wólki do sejmu posłował, satyra polityczna . —·50

JULIA PIASECKA: Obowiązek. Powieść dla starszej młodzieży niezmiernie ciekawej treści w 12 rozdziałach w ładnej i mocnej oprawie. Na młodego czytelnika wywiera głębokie i czarujące wrażenie, rozwija umysł i uszlachetnia duszę . . . 2·50

JOHN HABERTON: „Dzieci Heleny" powieść dla młodzieży, w pięknej oprawie, ilustrowane, 200 stron tekstu. Treść nadzwyczaj ciekawa. Dzieło to pełne humoru budzi w młodym czytelniku dążenie do wszystkiego co wzniosłe, szlachetne i piękne 2·50

MIŁA NIESPODZIANKA DLA DZIECI. 50 tomików najpiękniejszych bajeczek i powiastek dla dzieci Wszystkie ilustrowane przez najwybitniejszych autorów. Tworzące bogatą bibl. dla dzieci . . 5·—

„PANI DULSKA, JEJ KOTKA I PIESEK" cudowne opowiadanie z 16 pięknemi ilustracyami —·50

Zamówienia na sumę mniej niż 3 Złote nie wykonywamy. Wysyłamy po otrzymaniu gotówki lub za zaliczką poczt. po otrzymaniu 1 Złotego na wydatki pocztowe.

Warszawa. Wydawnictwo „SWIT", Piękna 27.

Konferencya bezpartyjnych Żydów w St. Zjednoczonych uchwaliła wstąpienie do Jewish Agency.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 3. 3. (M.) Z Nowego Jorku donosi ŻAT: W niedzielę 1 bm. została tu otwarta konferencya bezpartyjnych Żydów, pod przewodnictwem Lui Marschala, konferencya miała zadecydować w sprawie udziału bezpatryjnych sfer żydowskich w Jewish Agency. Prof. Weizman referował o prawach i obowiązkach J. A. Jewish Agency — oświadczył frof. Weizman — będzie miała prawo decydowania w sprawach Palestyny. Organizacya syonistyczna ustępuje na rzecz J. A. ze swojego dotychczasowego przedstawicielstwa w Lidze narodów. Zadaniem J. A. jest stać na straży interesów żydowskiej Palestyny. Organizacya syonistyczna proponuje, aby do J. A. weszli w połowa przedstawiciele organizacyi syonistycznej i w połowie przedstawiciele innych organizacyi żydowskich.

Po przemówieniu prof. Weizmana wywiązała się długa dyskusya, w rezultacie której postanowiono jednomyślnie podkreślić przystąpieni edo Jewish Agency. Wybrano Radę ekonomiczną, do której weszli pp. Fleksner. L. Marshali Lehman, wśród członków Rady znajduje się również Feliks Warburg.

Radicz zamierza złożyć mandat

Wiedeń, 3. 3 PAT. Organ partyi rolniczej donosi, że Stefan Radicz zamierza złożyć swe oba mandaty do skupczyny, aby w ten sposób okazać, że nie zamierza zasłaniać się nietykalnością poselską.

Epidemia samobójstw we Wiedniu

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń. 3. 3. (D) Wedle statystyki pogotowia ratunkowego w lutym popełniło 180 osób samobójstwo. Jest to najwyższa, dotąd zanotowana liczba.

Ojciec mordercą własnej córki

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń. 3. 3. (D) Z Budapesztu donoszą, że pod zarzutem morderstwa, dokonanego na Amalii Leirer, o czem donosiłem w swoim czasie, aresztowano ojca zamordowanej. Jak słychać morderstwo nastąpiło na tle seksualnem.

— TOW. ŚPIEW. „SZIR". Dziś wieczór próba chóru.

PROSTE, PRĘDKIE i PEWNE

jest pieczenie za pomocą proszku **Dra Oetkera „Backin“** i według wypróbowanych przepisów **Dra Oetkera.** Prosimy spróbować:

Dra Oetkera ciasto „Backin“ lub „Ciasto Zdrowia“

Dodatki: 100 gr. masła albo kunerolu, 100 gr. cukru, 2 jajka, 250 gr. mąki pszennej, 1 paczka proszku Dr. Oetkera „Backin“, 1/8 litra mleka, 1/2 cytryny.

Przyrządzenie: Zmieszać masło, cukier i żółtka i utrzeć na pianę dodając mąkę pszenną zmieszaną z „Backinem“ oraz mleka. W końcu dodać pianę ubitą z pozostałych białek i skórkę z cytryny otartą. Napełnić tą samą wysmarowaną masłem formę okrągłą lub czworokątną i piec całe 3 kwadranse.

Ciasto to jest bardzo lekko strawne i dobre dla dzieci oraz chorych. Zawarte w niem są wszystkie odżywki potrzebne dla ciała ludzkiego. Rozpuściwszy kawałek takiego ciasta w mleku, otrzymuje się doskonałe pożywienie dla małych dzieci.

Ciasto to można również natychmiast po wyjęciu z pieca wydobyć z formy i podać jako „Gorący Pudding“ oblany szodonem.

Dokładne przepisy darmo we wszystkich sklepach. — O ile ich brak prosimy zażądać pocztówką od Dr. A. OETKERA, Oliwa pod Gdańskiem

OETKER'S HELLKOPF Ges. gesch.

PRZEWODNIK HANDLOWY.

Artykuły gosp.

Urządzenia kuchenne, domowe i różne nowości **A. SATTLER** GERTRUDY 24. Tel. 4162. Tel. 4162.

Elektrotechnika

„LUX“ [illegible]

FIRANKI

[illegible] Kazimierz i Wolle, Grodzka 71

FUTRA

[illegible] **H. ROTBLUM** [illegible] 8.

FORTEPIANY

FORTEPIANY PIANINA FISHARMONIE

Skład **HELENA SMOLARSKA** Kraków, ul. Szewska 9. Tel. 4365. Sprzedaż na raty do 10 miesięcy. Wybór olbrzymi.

GALANTERYA

Towary galant., pończochy, trykotaże, bielizna berety, kalosze, śniegowce itp. **Simon Ohrenstein, Kraków, Dietlowska 45.**

Konfekcya

ADOLF BRACIEJOWSKI poleca 2307 **płaszcze i kostyumy** Kraków, ul. Grodzka L. 4.

MEBLE

Stylowe, luksusowe etc. **S. MANNE**, Kraków Szpitalna L. 6. Tel. 4074. Rok zał. 1860.

Meble stylowe luksusowe, biurowe, dekoracye wnętrz poleca **M. Pleszowski, Kraków, Mały Rynek 2,** Telefon 4136.

MASKI

balowe i charakterystyczne, ordery kotylionowe. Wiktor Wanderer, Kraków, ulica Szewska L. 21

NACZ. KUCHENNE

JÓZEF FERTIG Kraków, ul. Szewska 5. Tel. 3214. poleca hurtownie i częściowo naczynia kuchenne i restauracyjne (garnki, rondle od pół—100 l.) marki **SFINX**

Naczynia stołowe Alpacca. Wyroby stołowe Henkelss. Okucia meblowe i budowlane po cenach konkurencyjnych.

Unia Handl. „Metal“ Kraków, Dietla L. 58. Telefon Nr. 4564.

Hurtownia wyrobów metalowych Specyalność: Naczynia aluminiowe i emaliowane. Wyłączna sprzedaż i fabryczny skład naczyń emal. marki

SFINX

PORCELANA

Porcelanę, kryształy, szkło i lampy poleca: **H. Statter Kraków** Grodzka L. 39.

PAPIER

Grünspan & Gerber fabr. skład papieru i tektur Plac Nowy 7. — Tel. 4400

RADIO

RADJOŚWIAT Kraków, Grodzka 32 Wszystko na składzie po najtańszych cenach.

„Uniwersum“ biuro inżynierskie, Kraków, ul. św. Marka 25 poleca w wielkim wyborze radioaparaty odbiercze, lampki katodowe i części składowe

SZKŁO

Szlifiernia szkła i luster **K. Woroniecki,** Kraków, pl. Szczepański L. 7. Lustra meblowe, szyby automobil. i latarń, szyby lustrowe okienne półlustrowe i ornamentowe. Odnawia stare lustra.

LUSTRA meblowe, **SZKŁA** szlifowane poleca tanio wytwórnia luster **Bracia Kalmus,** Kraków. **Starowiślna 69.** Tel. 2152.

Pierwsza małopolska fabryka zwierciadeł i szlifiernia szkła Sp. z ogr. odp. Kraków, Grodzka 60, Telef. 4078 i 4225, poleca szyby i lustra szlifowane po cenach przystępnych.

SPEDYCYA

Cracovia Sp. transportowa Biuro spedycyjne ul. Grodzka 60, Tel. 4078.

SZLIFIERZ

SPECYALISTA szlifierz brzytew dobiera fachowo wg. zarostu, najlepsze brzytwy od 5—7 zł. **J. MYSZKOWSKI** Kraków, Dietlowska 46.

WĘGLE

Węgiel śląski, krajowy i dąbrowiecki dostarcza wagonowo **Polska Spółka Węglowa,** ul. Andrzeja Potockiego 8. Tel. 4075.

ZŁOTO, SREBRO

Wielki wybór! Zegarki, brylanty, perły, i wyroby srebrne najtaniej poleca: **GOLDSTEIN i GRÜNBERG** Kraków, ul. Bożego Ciała róg Dietla

REKLAMA dźwignia handlu

DANCINGI DOMOWE urządza światowej marki **GRAMOFON „His masters voice“ „GŁOS SWEGO PANA“**

Gramofon ten najnowszej konstrukcyi (system RADIO z podkładką mikrofonową) uznany przez pierwszorzędnych znawców całego świata za najlepszy. Wzorowa reprodukcya bez szmerów. Wielki wybór płyt, również żydowskich i hebrajskich kantorów: ROZENBLATTA, KWARTINA, SIROTY.

THE GRAMOPHONE Co. Limited, LONDON. Generalny reprezentant na Polskę: **JÓZEF WEKSLER** Kraków, Floryańska 25. Lwów, Sykstuska 2.

HENRYK KORNHAUSER
KRAKÓW, ULICA KRAKOWSKA L. 4.

Koncesyonowana sprzedaż wag stołowych, dziesiętnych i odważników. **Ceny umiarkowane**

Laboratoryum chemiczno-farmaceutyczne **Ap. Kowalski, Warszawa** poleca proszki od bólu głowy dla dorosłych — znak fabryczny AK Żądać w aptek. **„KOWALSKINA“**

Początkujący adwokat przystąpi jako spólnik do dobrze prosperującej kancelaryi adwokackiej. Zgłoszenia pod „Spółka“ do Admin. N. Dz.

2 pokoje z kuchnią lub jeden z kuchnią za wysokim czynszem miesięcznie lub rocznie płatnym, ewentualnie za odstępnem w Krakowie **poszukuje się** Zgłoszenia pod „Wiosna 22“ do Adm. N. Dz.

Konwersacya hebrajska! M. BLINDMAN udziela lekcyi języka i literatury **hebrajskiej** oraz **biblii i Talmudu. Berka Joselowicza 9.** 114

Wyjątkowa oferta na WĘGIEL

Tylko dla P. T. Konsumentów.

Po wyjątkowo niskich cenach i na bardzo dobrych warunkach kredytowych, oddamy zaraz do dostawy natychmiastowej w partyach nie niżej 300 ton, **większe ilości węgla górno-śląskiego, głębokich pokładów i najlepszej jakości.** Przy zapytaniach należy podać żądaną ilość oraz wymagany sortyment.

Bona i Ska, Mikołów Śląsk — Polski.

Drobne ogłoszenia

Lekcyi gry na fortepianie udzielam. Warunki korzystne. - Zgłoszenia od 3—5. Forlgang, Paulińska 20

W sobotę dnia 25 lutego br. wieczorem między ul. Grodzką a Starym Teatrem zgubiono indeks na nazwisko Helena (Hinda) Rechówna. Łask. znalazca zechce za wynagrodzeniem zwrócić Janitorowi na Uniwersytecie 215

Praktykant lub praktykantka potrzebny do Biura technicznego Wymagane biegłe pisanie na maszynie, po polsku i niemiecku. Zgłoszenia pisemne pod „Odbudowa“ w biurze „Ruch“, Szczepańska 9. 461

Chłopca do praktyki poszukuje czapnik Leon Wnok, Jasna 8.

Unieważnia się zgubioną kartę wojskową, wystawioną przez PKU., Nowy Sącz na nazwisko Herman Schlablner false Kanengisser, Tarnów, Wałowa 41 217

Doktor praw absolwent akad. eksportowej zmieni posadę. Zgłoszenia pod „Godny zaufania“ do Admin. N. Dz.

BAZAR WENECKI Kraków, Rynek gł. 11 poleca w wielkim wyborze korale branzoletki, broszki, artykuły pod arunkowa hurtownie i części wo.

LITOPON (biel kryjąca) AMONIAK techn., czysty, bezbarwny **Kwas solny** 18/22 proc. Be 431 **SÓL Glauberska** kalc. i kryst. **SIARCZAN CYNKU** poleca najtaniej **Dr. R. F. Rossberger** Kraków, ul. Lwowska 17

Przyjmę posadę do towarzystwa starszej pani lub do dzieci. Pierwszorzędne referencye. Zgłoszenia pod „S.“ do Adm. N. Dziennika

Centralna Agencya informacyjna Stanisława Niklasa 191 emer. Generała Brygady **w Krakowie, Radziwiłłowska 17** (koło hotel). Tel. 45-58 jako jedyna Agencya informacyjna **w dziale wojskowym i paszportowym,** załatwia szybko wszelkie sprawy wchodzące w powyższe resorta, ponadto pośredniczy skutecznie przy korzystnem kupnie i sprzedaży majątków i nieruchomości.

Nakładem Gal. Sp. Wydawn. Red. Nacz. Dr. Ign. Schwarzbart. Red. odp. Dawid Laser. Nowa Drukarnia Dziennikowa, Orzeszkowej 7